

Từ vựng Hroi-Việt xếp theo mẫu tự

Số trong dấu ngoặc (1, 2, 3, v.v.) là số thứ tự nằm trong bản chép tay của CAM 182 và CAM 183. Số La Mã I, II ám chỉ cho từ vựng cùng chính tả nhưng nghĩa khác nhau. Chấm trong dấu ngoặc [ ] ám chỉ chữ Chăm hiện đại (akhar thrah) dùng ở khu vực Phan Rang và Phan Rí. Ký hiệu ■ nhằm ám chỉ cho sự bắt đầu của thí dụ trích từ bản chép tay của CAM 182 và CAM 183. Ký hiệu * nhằm ám chỉ lời chú thích của chúng tôi.

a 𑜀 ừ, dạ (1668).

a-u 𑜀𑜃 [Việt] ru. ■ *a-u anak* 𑜀𑜃 𑜁𑜂𑜃𑜂 ru con (1426).

abaw 𑜀𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *abaw* 𑜀𑜂𑜃𑜂] (con) óc (177).

abhau 𑜀𑜂𑜃𑜂 (trong cụm từ: *abhau ya* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂) dót nát (303).

abiang 𑜀𑜂𑜃𑜂 [Radé: *jang*] tát cả. ■ *abih abiang* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜀𑜂𑜃𑜂 hết khòì (145).

abih 𑜀𑜂𑜃𑜂, **bih** 𑜀𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *abih* 𑜀𑜂𑜃𑜂] hết. ■ *abih abiang* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜀𑜂𑜃𑜂 hết khòì (145); *karam abih* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜀𑜂𑜃𑜂 áp hết (250); *abih ruak* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂 hết đau, hết bệnh (423); *abih hakim* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂 hết bệnh hoạn (424); *blaoh abih* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜀𑜂𑜃𑜂 hết ròi (607); *saoh ngap aya bih* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜀𑜂𑜃𑜂 không làm chi hết (703); *ngaok abih buak* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜀𑜂𑜃𑜂 trên hết mọi việc (858).

abik 𑜀𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *libik* 𑜀𑜂𑜃𑜂] **I.** noi, chón. ■ *daok abik* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜀𑜂𑜃𑜂 ngồi một chỗ (850).

abik 𑜀𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *cabik* 𑜀𑜂𑜃𑜂] **II.** liệng, ném. ■ *abik patuw* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂 liệng đá (501).

acih 𑜀𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *hacih* 𑜀𑜂𑜃𑜂] sạch. ■ *acih glac* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂 sạch tội (816).

ada 𑜀𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *ada* 𑜀𑜂𑜃𑜂] (con) vệt (346).

adai 𑜀𑜂𑜃𑜂 xem **hadai** 𑜀𑜂𑜃𑜂.

adak 𑜀𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *adak* 𑜀𑜂𑜃𑜂] bí đao. ■ *baoh adak* 𑜀𑜂𑜃𑜂 𑜀𑜂𑜃𑜂 trái bí đao (862).

adey ឆ្មារ៉ា [Chăm: *adei* ឆ្មារ៉ា] em (1669).

adip ឆ្មារ៉ា [Chăm: *hadiip* ឆ្មារ៉ា] sòng. ■ *adip galac* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា sòng lại (1321).

adrang ឆ្មារ៉ា [Chăm: *anreng* ឆ្មារ៉ា] róm, ra. ■ *paok adrang* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា bó róm (1652).

adraong ឆ្មារ៉ា [Chăm: *hanraong* ឆ្មារ៉ា] cùi, chuòng. ■ *adraong pasei* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា cùi sắt (218).

adren ឆ្មារ៉ា phép sự (597). * Có chãng tác giả muốn nói đến <ván đề phép tắc?>

adrer ឆ្មារ៉ា [Chăm: *adiér* ឆ្មារ៉ា] ve sàu (193).

aduah ឆ្មារ៉ា [Chăm: *duah* ឆ្មារ៉ា] tìm, kiếm (1809).

aduh ឆ្មារ៉ា thiếu. ■ *aduh aya* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា thiếu hụt, thiếu thốn (727).

aduk ឆ្មារ៉ា [Chăm: *aduk* ឆ្មារ៉ា] phòng, vừa. ■ *aduk padai* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា vừa lúa (765).

adung ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា [Chăm: *adung* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា] mùi. ■ *harip adung* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា hí mùi (278); *nyih adung* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា hí mùi (559); *kadaol adung* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា nghệt mùi (1458); *daor adung* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា nghệt mùi (1608).

aem ឆ្មារ៉ា (trong cụm từ: *aem ni* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា) bảy giờ (1558).

aey ឆ្មារ៉ា (trong cụm từ: *aey aya sák* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា) cai trị xứ (378).

agaot ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា bò cạp (704).

agar ឆ្មារ៉ា [Chăm: *ger* ឆ្មារ៉ា] cán, cọng. ■ *tarah agar kayau* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា đèo cây, gọt cây (1024).

agha ឆ្មារ៉ា [Chăm: *agha* ឆ្មារ៉ា] rê, cội. ■ *agha kayau* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា rê cây (1765).

agham ឆ្មារ៉ា, **gham** ឆ្មារ៉ា [Chăm: *gham* ឆ្មារ៉ា] hãm dọa, đe dọa (157).

agraing ឆ្មារ៉ា [Chăm: *hagraing* ឆ្មារ៉ា] nanh (1341).

aguér ឆ្មារ៉ា ranh giới (1613).

ahaok ឆ្មារ៉ា, **haok** ឆ្មារ៉ា [Mã Lai: perahu; Chăm: *ahaok* ឆ្មារ៉ា, *haok* ឆ្មារ៉ា] máy bay. ■ *ahaok par* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា máy bay đang bay (1795). * Chăm: *ahaok* ឆ្មារ៉ា chỉ có nghĩa <tau, thuyền>.

ai ឆ្មារ៉ា, **sa-ai** ឆ្មារ៉ា, **su-ai** ឆ្មារ៉ា [Chăm: *ai* ឆ្មារ៉ា, *sa-ai* ឆ្មារ៉ា, *su-ai* ឆ្មារ៉ា] anh, chị. ■ *dum dei saai* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា máy anh em (5); *ai sang* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា anh rể, chị dâu (46); *sang dei sa-ai* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា nhà anh em (715); *ai sang kamey* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា chị dâu (934); *ai kamey* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា chị gái (1460); *guk hamaw ai saoh maw ai kamey* ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា ឆ្មារ៉ា

អ្នក ខ្លះ ក៏ មាន ទាំង ទាំង ទាំង ទាំង (1501); *ai mait* ខ្លះ
 មាន ទាំង ទាំង ទាំង ទាំង (1537).
aia អ្នក, **aya** អ្នក [Chăm: *aia* អ្នក, *aya* អ្នក] **1.** nước. ■ *bamun aia* ប៉ាម៉ុន
 អ្នក nước giéng (72, 566); *buak aia* ហ្គាក់ អ្នក (139), *baok aia* ហ្គាក់
 អ្នក (436) múc nước; *pak sak aia ju* ហ្គាក់ អ្នក អ្នក អ្នក អ្នក thè nguyên,
 thè đến nước sôi (301); *bit aia* ហ្គាក់ អ្នក con le le (368, 833,
 1710); *aia la-aek* អ្នក អ្នក nước lạnh (549); *aia tasik* អ្នក អ្នក
 nước biển (550); *aia laon* អ្នក អ្នក nước lụt (551); *aia caiy* អ្នក
 អ្នក nước trà (553); *aia manan* អ្នក អ្នក canh thịt (554); *aia ani*
 អ្នក អ្នក mật ong (555, 1424); *aia ndaot* អ្នក អ្នក nước lã (556);
aia ju អ្នក អ្នក nước sôi (557); *aia kacuh* អ្នក អ្នក nước miéng
 (558); *aia ma-aiak* អ្នក អ្នក nước đá (560); *mahaow aia* អ្នក អ្នក
 អ្នក khát nước (562); *aia patuw* អ្នក អ្នក nước đá (563, 1509);
mac duy aia អ្នក អ្នក máy bơm nước, máy kéo nước (599);
manyum aia អ្នក អ្នក uống nước (786); *ta-airoh aia* អ្នក អ្នក
 giọt nước (925); *aia tasau* អ្នក អ្នក nước sữa (992); *gan aia* អ្នក
 bôi lợi (1083); *dhung baing aia* អ្នក អ្នក thùng xách nước
 (1018); *galaong aia* អ្នក អ្នក con mương (1109); *aia masin* អ្នក
 អ្នក nước mắm (1190); *kacuh aia* អ្នក អ្នក khắc, nhỏ (1255); *aia*
gahak អ្នក អ្នក đàm (1535); *tapa aia* អ្នក អ្នក lợi nước (1756). **2.**
 đất nước. ■ *ay aya sâk* អ្នក អ្នក cai trị xứ (378); *lan sang*
aia អ្នក អ្នក quốc gia (466).
aiak អ្នក (trong cụm từ: *haraik aiak* អ្នក អ្នក) **I.** dây cương (842).
aiak អ្នក [Chăm: *aiak* អ្នក] **II.** nặn, vắt. ■ *aiak casuw* អ្នក អ្នក nặn
 sữa, vắt sữa (328); *aiak aw* អ្នក អ្នក vắt áo (890).
aih អ្នក [Chăm: *aih* អ្នក] ỉa, cứt, phân. ■ *nao aih* អ្នក អ្នក đi ỉa (99);
sayeng aih អ្នក អ្នក táo bón (289); *aih kabaw* អ្នក អ្នក phân
 trâu (664).
aik អ្នក [Chăm: *aik* អ្នក] (cây) é. ■ *kuec aik* អ្នក អ្នក trái chanh
 (1421).
aio អ្នក [Chăm: *ew* អ្នក] kêu. ■ *aio manih* អ្នក អ្នក kêu người ta
 (775); *aio wing* អ្នក អ្នក kêu về (776); *aio rah* អ្នក អ្នក kêu rao
 (794).
ait អ្នក (trong cụm từ: *kanun ait* អ្នក អ្នក) con bò rày (1850).
ajan អ្នក [Chăm: *hajan* អ្នក] mưa. ■ *ajan paliar* អ្នក អ្នក mưa
 đá (914); *langik ajan* អ្នក អ្នក trời mưa (1540); *ajan praong*

mưa lớn (1541); *ajan ndait* mưa nhỏ (1542).
ajrang chuồng. ■ *ajrang manuk* chuồng gà (729).
ak [Chăm: *ak*] (con) quạ (1409).
akak [Chăm: *akak*] cột, quán. ■ *akak khan* cột khăn, quán khăn (959); *caiy akak akaok* khăn cột đầu (1247).
akam [Chăm: *akam*] củ nén. ■ *akam mbram* tên có tẩm thuốc độc (84).
akan [Chăm: *akan*] (con) cá. ■ *wah akan* cá (1434); *kah akan* vảy cá (1639); *calang akan* xương cá (1660).
akaoh [Chăm: *hakaoh*] cạn. ■ *co akaoh* chỗ cạn (1276).
akaok [Chăm: *akaok*] đầu. ■ *angum akaok* quán đầu (326); *lang akaok* sói đầu (419); *caiy akak akaok* khăn cột đầu (1247); *pa-ndik akaok* nhúc đầu, đầu đầu (1308); *rah akaok* chài đầu (1342); *kuk akaok tuun* đuôi đầu (1438); *akaok aku* đầu đuôi (1571).
akiak [Chăm: *akiak*] gạch, ngói. ■ *sang akiak* nhà ngói (763).
aku [Chăm: *aku*] đuôi. ■ *akaok aku* đầu đuôi (1571).
ala [Chăm: *ala*] I. rần. ■ *ala bém* rần lục (48).
ala [Chăm: *ala*] II. dưới. ■ *luai ala lan* bỏ dưới đất (533); *sik daruai ala takai* lể gai dưới bàn chân (1209); *trun ala lan* xuống dưới đất (1568).
alah [Chăm: *alah*] I. thua (359).
alah [Chăm: *alah*] II. lười. ■ *ngap alah* làm biếng, lười biếng (825).
alak [Á Rập, Mã Lai: *arak*, Chăm: *alak*] rượu. ■ *alak tabuw* rượu mía (1020). * *alak* <rượu> là từ vựng gốc Á Rập.
aluw [Chăm: *aluw*] (chó) tru. ■ *asau aluw* chó tru (1081).

ama 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *ama* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐] cha. ■ *ama hamaom* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 cha ghê (25); *ama lakey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 cha chông (259); *maok ama* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 bà ngoại (1545); *auai ama* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 ông ngoại (1546).

aman 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *damân* 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐] tiéc (911).

amang 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Việt] mâm, khay (1811).

amaon 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *kamuen* 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐] cháu (1407).

amik 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *mik*; Mã Lai: *mamak*] chú. ■ *amik hamaom* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 cha ghê (214); *amik lakey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 chú (935).

amrak 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *amrak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐] (con) công (208).

améng 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *among* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐] quày, buồng. ■ *améng patey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 buồng chuói (1841).

ana 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 xem **anra** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐.

ana 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐, **anâ** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *ina* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐] mẹ, cái, mái. ■ *pabaiy anâ* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 gà mái úm con (400); *manuk ana ap anak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 gà mái úm con (958).

anak 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *canak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐] I. bó, búi. ■ *anak mbuk* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 búi tóc (505).

anak 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *anak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐] II. con. ■ *kabaw anak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 trâu con (23); *huec ndaih anak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 sợ sanh đê (103); *anak ra ndait* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 trẻ con, trẻ em (173); *anak mait* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 con của chú (222); *anak wa* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 con của bác (237); *anak ma-uk* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 cuống họng (247); *ca-ndieng anak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 ngón út (322); *ndaih anak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 sanh đê (578); *manuk ana ap anak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 gà mái úm con (958); *raong ngap anak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 nuôi để làm con (1385); *anak bik* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 con cái (1392); *anak lakey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 con trai (1393); *anak kamey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 con gái (1394); *anak raong* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 con nuôi (1397); *lamaow anak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 bò con (1400).

anak 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐, **anep** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *anak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐, *anep* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐] III. trước, phía trước. ■ *anak mata* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 trước mặt (239), *anep sang* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 trước nhà (1369); *thun anep* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 năm tới (1582).

anan 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *angan* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐] I. tên. ■ *anan aya* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 tên gù (1804).

anan 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *anan* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐] II. đó, kia. ■ *ndo anan* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 vật [đó] (1395).

anaong 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 [Chăm: *anaong*] gánh. ■ *kayau anaong* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜐 𑜃𑜂𑜆𑜄𑜐 đòn gánh (676).

anā 𑜋𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 xem **ana** 𑜋𑜂𑜫.

anep 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 xem **anak** 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 **III**.

angah 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *angah* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] than lửa. ■ *angah apuy* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 than lửa (58).

angak 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *ngāk* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] ngược. ■ *angak tagék* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 ngược lên (877).

angan 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫, **ngan** 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Mã Lai: *ringgan*; Chăm: *ngan* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] của cái. ■ *angan brey ka mbing* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 của cho hoàng gia (771); *ngan halun* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 của tôi (900); *ngan ganyuw* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 của người ta (901). * Trong ngôn ngữ Chăm, *ngan* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 có nghĩa <món ăn>.

angaom 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *kakuer ber* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] sương mù (1560).

angap 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *ngap* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] làm. ■ *brey angap* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 cho phép (1579).

angin 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *angin* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] gió. ■ *lingik angin* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 trời gió (182); *angin pabuy* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 gió Bắc (500); *huc angin* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 huyết gió (773); *angin ayuk* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 gió thổi (1355).

angum 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 **I**. dù. ■ *kayau angum* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 cây dù (1240).

angum 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 **II**. quán. ■ *angum akaok* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 quán đầu (326).

ani 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *hani* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] **I**. (con) ong. ■ *aia ani* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 mật ong (1424).

ani 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *ani* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] **II**. này, bây giờ. ■ *guk ani* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 xét mình (296).

anra 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫, **ana** 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *ina* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] chính, cái. ■ *ca-ndieng anra* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 ngón cái (321).

anuh 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *anuh* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] cùm. ■ *tagaong anuh* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 gong cùm (484).

anyuk 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *anyuk* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] (xâu) chuỗi (230).

aoh 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *oh* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] không. ■ *aoh ciw* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 không chịu (1); *aoh mbaoh* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 không thấy (4).

aon 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *ân* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] yên. ■ *aon asaih* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 yên ngựa (1687).

aong 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 [Chăm: *aong* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫] **I**. ông, kẻ. ■ *aong papit* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 kẻ nghịch (1437).

aong 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 (trong cụm từ: *aong thau* 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫) **II**. trí khôn (1005).

aoy 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 xem **auai** 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫.

ap អ៊ាប [Việt] áp trứng. ■ *manuk ana ap anak* ម៉ាកណា អ៊ាប អ៊ាបណា ក្រា
 mái úm con (958).

apah អ៊ាហា [Chăm: *apah* អ៊ាហា] muốn, thuê. ■ *brey apah* ប្រៃហា អ៊ាហា cho
 muốn (9).

apak អ៊ាហាក់ ដុង. ■ *apak ngap* អ៊ាហាក់ ហ្គា ដុង làm (390).

apan អ៊ាហាន [Chăm: *apan* អ៊ាហាន] nắm. ■ *palak tangin apan galac* ហ្គា
 ហ្គាតាំង អ៊ាហាន ហ្គាហាន nắm bàn tay lại (168).

apar អ៊ាហាន [Chăm: *hapar* អ៊ាហាន] cánh tay. ■ *apar tangin* អ៊ាហាន ហ្គា
 cánh tay (1003); *apar aw* អ៊ាហាន អ៊ាហាន tay áo (1275).

apei អ៊ាហៃ [Chăm: *tapei* អ៊ាហៃ] sàng. ■ *apei brah* អ៊ាហៃ ហ្គា sàng gạo
 (1641).

apluh អ៊ាហៃ [Chăm: *pluh* អ៊ាហៃ] (số) muồi (609).

apuh អ៊ាហៃ [Chăm: *hapuh* អ៊ាហៃ] I. chỏi (967).

apuh អ៊ាហៃ [Chăm: *apuh* អ៊ាហៃ] II. rây, vườn. ■ *draom kayau ngap
 apuh* ដ្រាអូ កាយ៉ា ហ្គា អ៊ាហៃ cột cây để làm rây (1574).

apuy [Chăm: *apuei* អ៊ាហៃ] lửa. ■ *angah apuy* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ than lửa (58);
cruh apuy អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ đập lửa, tắt lửa (199); *buh apuy* ហ្គា អ៊ាហៃ
 nhúm lửa (316); *tuc apuy* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ thấp đèn (317); *apuy nyai*
 អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ lửa tắt (536); *nyai apuy* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ tắt lửa (722); *sang
 apuy* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ nhà bếp (762); *baoh apuy* ហ្គា អ៊ាហៃ quẹt máy
 (1016); *cam apuy* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ đập lửa (1017); *dalah apuy* អ៊ាហៃ
 ngọn lửa (1265); *ayuk apuy* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ thổi lửa (1356);
auak apuy អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ vò lửa (1674); *sang apuy mbeng* អ៊ាហៃ
 អ៊ាហៃ nhà cháy (1749).

arang អ៊ាហៃ I. chào (1681).

arang អ៊ាហៃ, *areng* អ៊ាហៃ II. mạnh. ■ *areng gareng* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ (1297),
arang garang អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ (1345) mạnh giỏi, mạnh mẽ.

arang អ៊ាហៃ, **areng** អ៊ាហៃ, **rang** អ៊ាហៃ [Chăm: *urang* អ៊ាហៃ] III. người ta, nhân
 loại. ■ *rang halun* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ người đầy tớ (133); *ha areng* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ
 một mình (1300).

araok អ៊ាហៃ [Chăm: *araok* អ៊ាហៃ] (con) cóc (1362).

areng អ៊ាហៃ xem **arang** អ៊ាហៃ.

arieng អ៊ាហៃ [Chăm: *arieng* អ៊ាហៃ] cua (306).

asah អ៊ាហៃ [Chăm: *thah* អ៊ាហៃ] mài, kì. ■ *gai asah* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ gậy mài
 (677); *asah jaong* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ mài rìu (1038).

asaih អ៊ាហៃ [Chăm: *asaih* អ៊ាហៃ] ngựa. ■ *haraik sang asaih* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ
 អ៊ាហៃ dây nịt yên ngựa (521); *asaih ndak* អ៊ាហៃ អ៊ាហៃ ngựa đá

(528); *asaih saik* ngựa sắt (632); *asaih tey* con lừa (746); *asaih nduec* ngựa sai (943); *mbéng asaih* hàm thiết ngựa (1199); *a-aon asaih* yên ngựa (1687); *baluw guay asaih* lông gáy ngựa (1836).

asar hạt [Chăm: *asar*] hạt, hột (683).

asau chỏ, **asuw** chỏ [Chăm: *asau*, *asuw*] chỏ. ■ *druh asuw* đuôi chỏ (438); *danaih asau* chọc ghẹo chỏ (470); *katuw asuw* bỏ chét (865); *asau aluw* chỏ tru (1081); *asau graoh* chỏ sữa (1162).

asei ai [Chăm: *thei*, *sei*] ai. ■ *papek aseï* rò ai (17); *pajaih aseï* giống nhau (20); *gep aseï* bà con (37); *jajuak aseï* bà con (221); *pa-njai aseï* giết ai (787); *aseï glac* hình phạt (906); *aseï manih* xác người (1132).

asep khối [Chăm: *athak*] khối (1621).

asiam tập [Chăm: *srem*] tập (41).

asit nhỏ, bé. ■ *asit trah* ít nữa (1259).

asuh tranh súc [Chăm: *masuh*] tranh súc (915).

asuw xem **asau**.

atah xa, xa cách. ■ *atah lo* xa lắm (1594).

atai I. gan (1377).

atai II. chiếc bông tai (449).

atak gói (261).

ataong I. chóp, đỉnh. ■ *ataong cek* chóp núi (53).

ataong II. đánh. ■ *ataong cain* đánh chiêng (65).

ataong III. nụ. ■ *ataong banga* nụ hoa (931).

atuk lược, nấu. ■ *atuk nyam mbeng* nấu đồ ăn (485); *atuk bu* nấu cơm (1490).

atun (bò câu) gù. ■ *katruw atun* bò câu gù (1662).

atut cắm. ■ *atut kayau* cắm cây (1675).

atuw 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 [Chăm: *atuw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆] xác chết, hồn của người chết. ■ *daol* *atuw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 chôn xác (1012).

auac 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 xem **nduac** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆.

auai 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆, *aoy* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 ông. ■ *auai pajaih* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 ông nội (1543); *auai ama* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 ông ngoại (1546); *maok auai* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 ông bà (1549).

auaik 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 xem **auak** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆.

auak 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 [Chăm: *auak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆] I. vò. ■ *auak apuy* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 vò lửa (1674).

auak 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆, **auaik** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 [Chăm: *auak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆, *auaik* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆] II. lau, chùi. ■ *ba-ar auak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 giấy bồi (876); *auaik pabah* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 chùi miệng (969).

aék 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 tiếng để kêu con heo (467).

aén 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 [Việt] ơn (183).

aér 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆, *aéy* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 róng. ■ *kabaw aér* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 trâu róng (863); *lamaow aéy* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 bò róng (1401).

aéy 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 [Chăm: *auis* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆] trái ổi. ■ *baoh aéy* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 trái ổi (946).

aw 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 [Chăm: *aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆] áo. ■ *garawai aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 khuy áo (335); *aw kamey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 áo đàn bà (338); *ca-ndaon aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 khuy áo (416); *taoh aw tabiak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 mở áo ra (770); *aw baruw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 áo mới (870); *aiak aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 vắt áo (890); *baoh aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 giặt đồ (910); *cut aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 cúc áo (924); *aw taik* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 rách áo (1147); *buh aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 mặc áo (1166); *taik aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 rách áo (1248); *apar aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 tay áo (1275); *chik aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 may áo (1313); *njip aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 kết áo (1313); *lep aw* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 xếp áo (1463).

awak 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 [Chăm: *awak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆] I. cái vá (291).

awak 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 [Chăm: *awak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆] II. xa bắt chỉ (948).

awi 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 vòng. ■ *awi wir* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 vòng tròn (1061).

awir 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 [Chăm: *awir* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆] tròn (1734).

aya 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 xem **aia** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆.

aya 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 [Việt] gì, điều gì. ■ *saoh maw aya* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 không đủ [gì] (381); *théy maw aya* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 thôi không được [gì] (382); *baoh aya* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 điều gì (384); *buak aya* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 việc gì (385); *saoh ngap aya bih* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 không làm chi hết (703); *aduh aya* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 thiếu hụt, thiếu thốn [gì] (727); *ka-*

ndang aya ក្បាល ឆ្មារី ថេ ឌី (1002); *anan aya* ឆ្មារី តេ ឌី (1131); *canya aya* មាតា ឆ្មារី អៃ ឌី (1251).

ayaong ឆ្មារី [Jarai, Radé] anh, người lớn tuổi hơn (405).

ayar ឆ្មារី (trong cụm từ: *ayar pap* ឆ្មារី ភា) **I.** đọc nhãn (93). *
 Không biết <đọc nhãn> có nghĩa gì trong câu này.

ayar ឆ្មារី [Chăm: *ayar* ឆ្មារី] **II.** hát (642).

ayuk ឆ្មារី [Chăm: *ayuk* ឆ្មារី] thổi. ■ *ayuk kanai* ឆ្មារី ក្បាល កែន (1057); *ayuk cakaiy* ឆ្មារី មាតា កែន (1340); *angin ayuk* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (1355); *ayuk apuy* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (1356).

ayun ឆ្មារី [Chăm: *ayun* ឆ្មារី] (cái) vòng (1040).

ba ឆ្មារី, **ba-ae** ឆ្មារី [Chăm: *ba* ឆ្មារី] đưa, dân, dất. ■ *ba cagék* ឆ្មារី មាតា ឆ្មារី (138); *ba pa-ar* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (377); *daok ba jalan* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (512); *ba nao* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (519); *ba wing sang* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (520); *ba sarak nan tagék* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (840); *ba ndik* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (864); *ba nao saiy* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (889).

ba-ae ឆ្មារី xem **ba** ឆ្មារី.

ba-ar ឆ្មារី [Chăm: *ba-ar* ឆ្មារី] giấy. ■ *ba-ar auak* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (876); *blah ba-ar* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (1611).

babah ឆ្មារី [Chăm: *pabah* ឆ្មារី] miệng. ■ *ha babah* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (742).

badai ឆ្មារី xem **padai** ឆ្មារី.

badraong ឆ្មារី [Chăm: *drang* ឆ្មារី] cai trị. ■ *badraong sák* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (841).

bai ឆ្មារី [Chăm: *bai* ឆ្មារី] giò. ■ *lanya bai* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (12).

baing ឆ្មារី (trong cụm từ: *dhung baing aia* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី) thùng xách nước (1018).

bak ឆ្មារី [Chăm: *bak* ឆ្មារី] đầy. ■ *craok bak mbeng* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (491).

bala ឆ្មារី [Chăm: *bala* ឆ្មារី] ngà. ■ *bala laman* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (294).

balan ឆ្មារី [Chăm: *balan* ឆ្មារី] thán. ■ *yang balan* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (112); *balan pa-ndiak* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (268).

balang ឆ្មារី [Chăm: *lang* ឆ្មារី] mở, tháo. ■ *balang mata* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (107); *balang palak tangin* ឆ្មារី ឆ្មារី ឆ្មារី (192).

baluh ឆ្មារី [Chăm: *haluh* ឆ្មារី] lũng, thúng (1032).

baluw ហ្លែង [Chăm: *baluw* ហ្លែង] lông. ■ *baluw tangan* ហ្លែង ហ្លែង tay (884); *baluw takai* ហ្លែង ហ្លែង lông chân (885); *baluw ging* ហ្លែង ហ្លែង lông nheo (1001); *baluw guaiy asaih* ហ្លែង ហ្លែង ហ្លែង gáy ngựa (1164); *baluw kang* ហ្លែង ហ្លែង râu cằm (1649).

bamaoh ហ្លែង [Chăm: *parabaoh* ហ្លែង] bọt (1431).

bamaw ហ្លែង [Chăm: *bamaw* ហ្លែង] nám (463).

bamun ហ្លែង [Chăm: *bingun* ហ្លែង] giéng. ■ *bamun aia* ហ្លែង ហ្លែង nước giéng (72).

ban ហ្លែង [Việt] cái bàn (539).

banah ហ្លែង [Chăm: *banah* ហ្លែង] bèn, phía. ■ *banah kadaih* ហ្លែង ហ្លែង phía kia (73).

banai ហ្លែង [Chăm: *banai* ហ្លែង] cái, mái. ■ *raméng banai* ហ្លែង ហ្លែង cọp cái (1372).

banal ហ្លែង 1. (trong cụm từ: *manih banal* ហ្លែង ហ្លែង người Mọi (506); 2. (trong cụm từ: *tapai banal* ហ្លែង ហ្លែង rượu Mọi (1019).

bangá ហ្លែង [Chăm: *bangá* ហ្លែង] hoa, bông. ■ *bangá badai* ហ្លែង ហ្លែង bông lúa (444); *bangá paíy* ហ្លែង ហ្លែង bông héo (445); *cét bangá* ហ្លែង ហ្លែង bình bông (726); *ataong bangá* ហ្លែង ហ្លែង nụ hoa (931); *caih praong bangá* ហ្លែង ហ្លែង hoa nở bụi (1231).

bangak ហ្លែង, **banguk** ហ្លែង [Chăm: *bangak* ហ្លែង, *banguk* ហ្លែង] hình, bóng. ■ *mak bangak* ហ្លែង ហ្លែង chụp hình (1495); *bangak la-aek* ហ្លែង ហ្លែង bóng mát (1584); *bangak yawa* ហ្លែង ហ្លែង hoi linh hồn (1628).

bangi ហ្លែង [Chăm: *bangi* ហ្លែង] ngon (443).

banguh ហ្លែង rên (1125).

banguk ហ្លែង xem **bangak** ហ្លែង.

baoh ហ្លែង [Chăm: *habaoh* ហ្លែង] I. giặt, rửa. ■ *baoh aw* ហ្លែង ហ្លែង giặt đồ (910).

baoh ហ្លែង [Chăm: *baoh* ហ្លែង] II. trái. ■ *baoh panang* ហ្លែង ហ្លែង trái cau (44); *paik baoh* ហ្លែង ហ្លែង hái trái (255); *baoh pa-aok* ហ្លែង ហ្លែង trái xoài (440); *baoh adak* ហ្លែង ហ្លែង trái bí đao (862); *baoh patuh* ហ្លែង ហ្លែង trái pháo (904); *baoh tatey* ហ្លែង ហ្លែង trái chuối (923); *baoh aéy* ហ្លែង ហ្លែង trái ổi (946); *baoh cit* ហ្លែង ហ្លែង trái thom (980). * từ dùng để ám chỉ những vật gì có hình tròn (trúng, củ, v.v.). ■ *baoh habei* ហ្លែង ហ្លែង củ khoai (486); *baoh manuk* ហ្លែង ហ្លែង trứng gà (803); *baoh patih* ហ្លែង ហ្លែង bắp chân

(91); *baoh apuy* មាត់ ឆ្មារាម quet máy (1016); *baoh lasun* មាត់ គីសាន cú hành (1093); *baoh wah* មាត់ ហា lười câu (1198); *baoh trak* មាត់ ត្រាក trái cân (1408); *mrai baoh* មាត់ ម្រៃ chỉ hột (1242); *tai baoh* មាត់ តៃ trái tim (1667). * từ chỉ số lượng. ■ *baoh aya* មាត់ ឆ្មារា ដើu gì (384).

baong មាត់ mông. ■ *baong klaon* មាត់ ក្លាង mông đít (1025).

baphain ហាប៉ាយ nói láo, gian dối (267).

bara ហា [Chăm: *bara* ហា] vai (960).

barah ហា [Chăm: *barah* ហា] phù, thủng, sưng (271).

baran ហា, **bayan** ហាយ [Mã Lai: *berlayar*; Chăm: *bayan* ហាយ] ghe, tàu, đò (769). * *baran* ហា là từ vựng gốc Mã Lai: *berlayar*).

baraok ហារ៉ាក់ nhạc Mọi (997).

baruw ហារ៉ុ [Chăm: *baruw* ហារ៉ុ] mới. ■ *aw baruw* ហារ៉ុ ហារ៉ុ áo mới (870).

bayah ហាយ [Chăm: *bayah* ហាយ] mỏ, tháo (274).

bayan ហាយ xem **baran** ហា.

bei ហៃ xem **brey** ហៃ.

ben ហៃ [Việt] vườn (1691).

beng ហៃ [Chăm: *libang* ហៃ] lỗ. ■ *craok bak beng* ហៃ ហៃ ហៃ láp đày lỗ (491).

bhaong ហៃ [Chăm: *bhaong* ហៃ] ươn (648).

bhen ហៃ xem **dhen** ហៃ.

bhiet ហៃ (trong cụm từ: *bhiet sei* ហៃ ហៃ) tử tế, lịch sự (1636).

bhut ហៃ (cái) lu (647).

bi ហៃ từ dùng để biến tình từ thành trạng từ. ■ *bi drah* ហៃ ហៃ tức thì, lập tức (210).

biai ហៃ [Chăm: *biai* ហៃ] nói, bàn bạc. ■ *biai ndei* ហៃ ហៃ nói nhiều (82); *biai suk* ហៃ ហៃ nói sai (97); *biai ret biak* ហៃ ហៃ quyết nói ra (132); *biai galac* ហៃ ហៃ nói lại, thuật lại (184); *biai hahlau* ហៃ ហៃ nói trước (185); *sep biai* ហៃ ហៃ tiếng nói (636); *biai dep* ហៃ ហៃ nói thàm (638); *biai padhen* ហៃ ហៃ nói láo (640); *biai tapak* ហៃ ហៃ nói thật (641); *biai wing* ហៃ ហៃ nói lại (643); *biai cieng* ហៃ ហៃ nói chuyện (1442).

bih ហៃ xem **abih** ហៃ.

bik ហៃ [Chăm: *libik* ហៃ] I. nói, chón. ■ *daok bik* ហៃ ហៃ ỗ chung (1682).

- bik** 𑜋𑜰𑜫 (trong cụm từ: *anak bik* 𑜁𑜪𑜫 𑜋𑜰𑜫) **II.** con cái.
- bit** 𑜋𑜰𑜫 [Radé, Jarai] **1.** (con) vịt. **2.** (con) le le. ■ *bit aia* 𑜋𑜰𑜫 𑜁𑜪𑜫 con le le (368).
- blah** 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *blah* 𑜋𑜰𑜫] **I.** chẻ, phá. ■ *blah nyuh* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫𑜪 chẻ củi (1387); *blah sang* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 phá nhà, đập nhà (1839).
- blah** 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *blah* 𑜋𑜰𑜫] **II.** (Chăm: *mablah* 𑜋𑜰𑜫) giành giạt. ■ *blah mak* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 giành giạt, chiến tranh (308); *cam blah* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 đánh giặc (1227).
- blah** 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *blah* 𑜋𑜰𑜫] **III.** tò, tám, chiếc. ■ *blah ba-ar* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 tò giấy (1611).
- blaoh** 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *blaoh* 𑜋𑜰𑜫] ròi, xong. ■ *sraop blaoh* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 đã cuối, cuối ròi (188); *blaoh abih* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 hết ròi (607); *nyam blaoh* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 ăn ròi (1336); *dua harey blaoh* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 hai ngày ròi (1598).
- blei** 𑜋𑜰𑜫 xem **brey** 𑜋𑜰𑜫.
- blei** 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *blei* 𑜋𑜰𑜫] mua (415).
- brah** 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *brah* 𑜋𑜰𑜫] gạo. ■ *sraoh brah* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 giỏ gạo (240); *taong brah* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 đóng gạo (337); *tapey brah* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 sây gạo (737); *brey brah* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 phát lương (905).
- braing** 𑜋𑜰𑜫 sét (100). * Không biết <sét> trong câu này có nghĩa <đất sét>, <sét đánh> hay <lốp sét>.
- braiy** 𑜋𑜰𑜫 chai, lọ, bình. ■ *braiy win* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 bình tròn (123).
- bram** 𑜋𑜰𑜫 cai tổng (11).
- brang** 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *brang* 𑜋𑜰𑜫] dây gai (1241).
- brat** 𑜋𑜰𑜫 ót (1565).
- brey** 𑜋𑜰𑜫, **bei** 𑜋𑜰𑜫, **blei** 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *brey* 𑜋𑜰𑜫, *blei* 𑜋𑜰𑜫] cho, ban, phát. ■ *brey apah* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 muốn (9); *tuy pataow brey* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 theo học nghề (595); *angan brey ka-mbing* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 của cho vương (771); *brey brah* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 phát lương (905); *brey galac* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 trả lại (995); *gleng blei* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 (1159), *gleng bei* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 (1831) coi chừng; *brey dang* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 thêm nữa (1258); *brey angap* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 cho phép (1579).
- bruk** 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *bruk* 𑜋𑜰𑜫] thúi (32).
- brung** 𑜋𑜰𑜫 (trong cụm từ: *brung si* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫) về đàm (257). * Không biết tác giả muốn ám chỉ cái gì.
- bu** 𑜋𑜰𑜫 cơm. ■ *lac mbeng bu* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 mòi ăn cơm (81); *sadei mbeng bu* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 sau khi ăn cơm (748); *mbeng bu* 𑜋𑜰𑜫 𑜃𑜫 ăn cơm

(913); *haluw mbeng bu* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 𑜇𑜨 trước khi ăn cơm (1445); *atuk bu* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 nấu cơm (1490). * Trong ngôn ngữ Chăm: *bu* 𑜋𑜃𑜫 chỉ có nghĩa <cháo, chè>.

buak (trong cụm từ: *buak kang* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨) cái cằm (154).

buak 𑜋𑜃𑜫 [Edé, Jarai] công việc. ■ *buak aya* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 việc gì (385); *buak padraong* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 việc quan (720); *ngaok abih buak* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 trên hết mọi việc (858); *mbing ngap buak* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 bọn làm việc (1088); *ngap buak* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 làm việc (1489).

buaoak 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *jhaok* 𑜋𑜃𑜫] múc, bó, xúc. ■ *buaoak aia* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 múc nước (436).

bém 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *bom* 𑜋𑜃𑜫] mờ, quáng gà. ■ *ala bém* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 rấn lục (48); *bém hagah mata* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 mờ một mắt (1447).

buh 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *buh* 𑜋𑜃𑜫] 1. đeo, mang. ■ *buh nyuain* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 đeo cà rá (621); *buh mah* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 đeo vàng (622); *khuain buh tangan* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 vòng đeo tay (1390). 2. bận, mặc. ■ *buh kuan* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 bận quần (541); *buh aw* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 mặc áo (1838). 3. nhóm, đót. ■ *buh apuy* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 nhóm lửa (316).

buy 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *buy* 𑜋𑜃𑜫] vui. ■ *buy baiy* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 vui vẻ (547); *buy siam* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 vui vẻ, tốt đẹp (1636).

ca 𑜋𑜃𑜫 [Việt] chở. ■ *ca mbo han* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 chở bộ hành (253).

ca-mbu 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *ba-mbu* 𑜋𑜃𑜫] phơi. ■ *ca-mbu padai* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 phơi lúa (1303).

ca-mbuai 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *ca-mbuai* 𑜋𑜃𑜫] mòm (1034).

ca-mbuéc 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *ca-mbuéc* 𑜋𑜃𑜫] mỏ. ■ *ca-mbuéc ciim* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 mỏ chim (1844).

ca-ndaih 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *ca-ndaih* 𑜋𑜃𑜫] hạt, miếng. ■ *ca-ndaih pheng* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 miếng phán (446); *ca-ndaih caiy* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 miếng vải (474); *manâng ca-ndaih* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 sắt miếng (1212); *ca-ndaih radaih* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 bánh xe (1391); *mban ca-ndaih* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 đường tán (1865).

ca-ndaon 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 khuy (áo). ■ *ca-ndaon aw* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 khuy áo (416).

ca-ndaong 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 bầy.

ca-ndek 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *nde* 𑜋𑜃𑜫] bằng (nhau) (70).

ca-ndeng 𑜋𑜃𑜫 (trong cụm từ: *ca-ndeng kaol* 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜫) trật hỏng (1525).

ca-ndi 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *ca-ndi* 𑜋𑜃𑜫] đay (71).

ca-ndieng 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *ca-ndieng* 𑜋𑜰𑜫] (ngón) út. ■ *ca-ndieng anra* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 ngón cái (321); *ca-ndieng anak* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 ngón út (322); *ndaoh dum ca-ndieng takai tabiak* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 giựt máy ngón chân ra (1262); *ca-ndieng tangan* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 ngón tay út (1439); *ca-ndieng takai* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 ngón chân út (1440).

ca-njak 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *ka-njak* 𑜋𑜰𑜫] búng, xách (953).

ca-nyiang 𑜋𑜰𑜫 xem **ca-nyiang** 𑜋𑜰𑜫.

ca-nyiang 𑜋𑜰𑜫, **ca-nyiang** 𑜋𑜰𑜫 xanh lá cây (1267).

cacak 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *kacak* 𑜋𑜰𑜫] thần lẩn (348).

cacaoh 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *tacaoh* 𑜋𑜰𑜫] bằm, chém. ■ *cacaoh manan* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 bằm thịt (1268).

cagraing 𑜋𑜰𑜫 nghiêng. ■ *labuh cagraing* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 ngà xiêng (122); *cagraing labuh* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 nghiêng ngà (708).

cagék 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *tagok* 𑜋𑜰𑜫] dây, lên. ■ *ba cagék* 𑜋𑜰𑜫 đưa lên (138).

caguw 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *caguw* 𑜋𑜰𑜫] gấu (1215).

cai 𑜋𑜰𑜫 [Việt] chai. ■ *takuai cai* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 cở chai (1643); *cai ndaot* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 chai không (1837).

caih 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *caih* 𑜋𑜰𑜫] nở. ■ *caih praong banga* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 nở bụi (123).

cain 𑜋𑜰𑜫 xem **caing** 𑜋𑜰𑜫.

cain 𑜋𑜰𑜫 nghiêng. ■ *ndih cain* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 nằm nghiêng (28).

caing 𑜋𑜰𑜫, **cain** 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *caing* 𑜋𑜰𑜫, *cain* 𑜋𑜰𑜫] gòng chiêng. ■ *ataong cain* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 đánh chiêng (65); *mbing caing* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 ban nhạc (511).

caiw 𑜋𑜰𑜫 [Việt] chèo (1728).

caiy 𑜋𑜰𑜫 I. vải. ■ *ca-ndaih caiy* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 miếng vải (474); *caiy akak akaok* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 khăn cột đầu (1247); *caiy luair* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 lá cò (1405).

caiy 𑜋𑜰𑜫 II. trà. ■ *aia caiy* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 nước trà (553).

cak 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *cak* 𑜋𑜰𑜫] nút, mọc. ■ *yang harey cak* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 mặt trời mọc (1531); *katâng cak* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 mọng chồi (1826).

cakaiy 𑜋𑜰𑜫 kèn. ■ *ayuk cakaiy* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 thổi kèn (1340).

cakak 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *cakak* 𑜋𑜰𑜫] chận. ■ *nao cakak* 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 đi rước (1476).

cakhaok 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *takhaok* 𑜋𑜰𑜫] giày (1347).

cakuai 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *takuai* 𑜁𑜂𑜃𑜂] cở. ■ *ruak cakuai* 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 (142).

cakéng 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *cakong* 𑜁𑜂𑜃𑜂] khiêng (320).

cakuh 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *takuh* 𑜁𑜂𑜃𑜂] chuột (582).

calang 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *talang* 𑜁𑜂𑜃𑜂] xương. ■ *lamak calang* 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 mỗ xương (95); *calang ikan* 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 xương cá (137); *calang raong* 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 xương sổng (233); *jaoh calang* 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 gây xương (249); *calang manih* 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 xương người (1415).

caleng 𑜁𑜂𑜃𑜂 kep (315).

cam 𑜁𑜂 [Chăm: *cam* 𑜁𑜂] đập, tranh giành. ■ *lamuk cam* 𑜁𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂 ganh ghét (568); *cam apuy* 𑜁𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂 đập lửa (1017); *cam blah* 𑜁𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂 đánh giặc (1227); *cam ma* 𑜁𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂 đánh lộn. (1228); *cam patuw* 𑜁𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂 đập đá (1264); *cam ya* 𑜁𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂 đánh thúc (1658); *cam sagar* 𑜁𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂 đánh trống (1853).

can 𑜁𑜂 𑜁𑜂 xem **cang** 𑜁𑜂.

canaih 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *canaih* 𑜁𑜂𑜃𑜂] rỏ (1620).

canang 𑜁𑜂𑜃𑜂 giuồng (538).

canang 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *canang* 𑜁𑜂𑜃𑜂] máng xói (1689).

canem 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *ranem* 𑜁𑜂𑜃𑜂] yêu thương (52).

cang 𑜁𑜂 [Chăm: *cang* 𑜁𑜂] chồ, đợi. ■ *nao cang* 𑜁𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂 đi thăm (518).

cang 𑜁𑜂, **can** 𑜁𑜂 vi (cá). ■ *cang ikan* 𑜁𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂 vi cá (1716).

cangan 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *tangin* 𑜁𑜂𑜃𑜂] tay. ■ *capa cangan* 𑜁𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂 văng tay (77).

canuh 𑜁𑜂𑜃𑜂 vựa. ■ *canuh padai* 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 vựa lúa (76).

canya 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *tanyi* 𑜁𑜂𑜃𑜂] hỏi. ■ *canya aya* 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 hỏi điều gì (1251).

caoh 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *caoh* 𑜁𑜂𑜃𑜂] cuóc. ■ *caoh lan* 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 cuóc đất (936).

caop 𑜁𑜂𑜃𑜂 xem **cep** 𑜁𑜂𑜃𑜂.

capa 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *tapa* 𑜁𑜂𑜃𑜂] sải. ■ *capa cangan* 𑜁𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂 văng tay (77).

capak 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *tapak* 𑜁𑜂𑜃𑜂] ngay, thẳng (290).

caraow 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *caraow* 𑜁𑜂𑜃𑜂] cầu vòng. ■ *ikan caraow* 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 cầu vòng (479).

caraw 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *caraw* 𑜁𑜂𑜃𑜂] (con) cuồng (1217).

casak 𑜁𑜂𑜃𑜂 [Chăm: *tathak* 𑜁𑜂𑜃𑜂] chín mùi. ■ *padai kak casak* 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 lúa chưa chín (1454).

casi 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *tathi* 𑜋𑜂𑜫] **1.** (cái) lược (866). **2.** nải. ■ *casi patey* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 nải chuối (1656).

casuw 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *tasuw* 𑜋𑜂𑜫] sữa. ■ *aiak casuw* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 năn sữa, vắt sữa (328).

catang 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *catang* 𑜋𑜂𑜫] **1.** căng thẳng. ■ *manih catang* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 người hung dữ (514). **2.** mạnh khỏe (1414).

caw 𑜋𑜂𑜫 [Việt] cháo. ■ *caw nyam* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 ăn cháo (408).

cawan 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *cawan* 𑜋𑜂𑜫] (cái) chung (976).

cayah 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *tayah* 𑜋𑜂𑜫] hư nát. ■ *ngap cayah* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 làm hư (248).

cek 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *cek* 𑜋𑜂𑜫] núi. ■ *ataong cek* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 chóp núi (53); *cek praong* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 núi lớn (450); *cek ndait* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 núi nhỏ (451); *ndik cek* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 lên núi (732).

câng 𑜋𑜂𑜫 [Việt] chúng. ■ *ngap câng* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 làm chúng (204).

cep 𑜋𑜂𑜫, **caop** 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *cak* 𑜋𑜂𑜫] cột, trói. ■ *cep takai* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 cột chân, trói chân (1370).

cey 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *caiy* 𑜋𑜂𑜫] thuốc. ■ *cey katak* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 đèn chai (1747).

chik 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *jhik* 𑜋𑜂𑜫] may, vá. ■ *chik aw* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 may áo (1313).

ciaing 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *caong* 𑜋𑜂𑜫] chịu, muốn (387).

cieng 𑜋𑜂𑜫 [Việt] chuyện. ■ *biai cieng* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 nói chuyện (1442).

ciew 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *ciew* 𑜋𑜂𑜫] chiếu. ■ *ciew praong* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 chiếu lớn (996); *rek ngap ciew* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 lát làm chiếu (1205).

cih 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *cih* 𑜋𑜂𑜫] **I.** vẽ, viết. ■ *gai cih tamrak* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 cây viết (524).

cih 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *cih* 𑜋𑜂𑜫] **II.** tèm. ■ *cih jraw* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 tèm tràu (988); *pacaiy cih jraw* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 bao thuốc (989).

ciim 𑜋𑜂𑜫, **cim** 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *ciim* 𑜋𑜂𑜫] chim. ■ *ciim ndait* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 chim nhỏ (1084); *ca-mbuéc ciim* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 mỏ chim (1844).

ciip 𑜋𑜂𑜫, **cip** 𑜋𑜂𑜫, **ciw** 𑜋𑜂𑜫 [Việt] chịu. ■ *aoh ciw* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 không chịu (1); *ciip taok* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 chịu cưới, chấp thuận cưới (276); *ciip crang* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 chịu muốn (847); *cip kaim* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 điềm chỉ (1233); *ciip njai* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 chịu chết (1384).

cim 𑜋𑜂𑜫 xem **ciim** 𑜋𑜂𑜫.

cip 𑜋𑜂𑜫 xem **ciip** 𑜋𑜂𑜫.

cit 𑜋𑜂𑜫 (trái) thơm. ■ *baoh cit* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 trái thơm (980).

ciw 𑜋𑜂𑜫 xem **ciip** 𑜋𑜂𑜫.

co ចាវ [Việt] chồ. ■ *co darah* ចាវ ហន្ទ ạch máu (740); *co pak jalan* ចាវ រត្រា ហាណា chồ ngà tư đường (1179); *co akaoh* ចាវ ត្រាចាវ chồ càn (1276).

craing គ្រាង, **crang** គ្រាង [Chăm: *caong* ចាវ] muón, ước, mong ước. ■ *ciip crang* ចាវ គ្រាង chịu muón (847); *craing pa-njai manih* គ្រាង តាណា មុនី ចាវ muón giết người (1548).

cran គ្រាង cật. ■ *cran luai* គ្រាង គ្រាង cật bó (1388).

crang គ្រាង xem **craing** គ្រាង.

craoh គ្រាង [Chăm: *craoh* គ្រាង] suói (552).

craok គ្រាង [Chăm: *craok* គ្រាង] láp, trút vào. ■ *craok bak mbeng* គ្រាង ហា វ៉ា láp đầy lỗ (491).

cruh គ្រាង [Chăm: *cruh* គ្រាង] tắt, dập. ■ *cruh apuy* គ្រាង ត្រាចាវ dập lửa, tắt lửa (199).

cuah ចាវ [Chăm: *cuah* ចាវ] cát (476).

cuak ចាវ [Chăm: *cuak* ចាវ] đội, đây (275).

cét ចាវ bình. ■ *cét banga* ចាវ ហា bình bông (726).

cuh ចាវ [Chăm: *cuh* ចាវ] 1. đốt. ■ *cuh lalang* ចាវ ត្រា ចាវ đốt tranh (318).
2. nướng. ■ *cuh manang* ចាវ មុនី ចាវ nướng thịt (483).

cumat ចាវ chú (1645).

cur ចាវ [Chăm: *cur* ចាវ] vôi (548).

cut ចាវ [Việt] cúc (áo). ■ *cut aw* ចាវ ត្រា cúc áo (924).

da ហ (trong cụm từ: *ndéng da* ចាវ ហ) mỏ ác (165).

da ហ [Chăm: *tada* ចាវ] ngực. ■ *pak da* ចាវ វ៉ា vô ngực (295).

dai ចាវ, **daiy** ចាវ khò. ■ *papit pa daiy* ចាវ ត្រា ចាវ khinh dể (131); *dai ndei* ចាវ ត្រា khò quá (134).

daih ចាវ [Chăm: *daih* ចាវ] đỏ, kìa. ■ *thun daih* ចាវ ចាវ năm ngoái (1781).

dait ចាវ (con) két (246).

daiy ចាវ xem **dai** ចាវ.

dalah ចាវ, **jalah** ចាវ [Chăm: *dalah* ចាវ] ngọn, lười. ■ *jalah apuy* ចាវ ត្រា ចាវ (759), *dalah apuy* ចាវ ត្រា ចាវ (1265) ngọn lửa.

dalam ចាវ, **lam** ចាវ [Chăm: *dalam* ចាវ] 1. sâu. ■ *kraong dalam* ចាវ ត្រា ចាវ sông sâu (1325). 2. trong (569). ■ *ya lam tapur* ចាវ ត្រា ចាវ ចាវ đồ trong bếp (532); *sang glaong lam hama* ចាវ ត្រា ចាវ ត្រា nhà cao ở trong ruộng (767).

dalapan ចាវ [Chăm: *dalapan* ចាវ] (số tám (1157).

dam 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *dem* 𑜋𑜂𑜫] **I.** trai tráng, tở. ■ *lamaow dam* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 tở (1399).

dam 𑜋𑜂𑜫 (trong cụm từ: *dam nyak* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫) **II.** chớp sáng, sấm sét (456).

daman 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 [Chăm: *daman* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫] tiếc (880).

danaih 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 chọc ghẹo. ■ *danaih asau* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 chọc ghẹo chó (470).

danaok 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫, **janaok** 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 [Chăm: *danaok* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫] chỗ, nơi, chốn. ■ *danaok daok* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 phòng khách (527).

danuh 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 hiểm nghèo (1175).

daok 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 (trong cụm từ: *daok wai* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫) coi chừng (3).

daok 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 [Chăm: *daok* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫] ở, ngồi. ■ *daok kaseng sai* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 ngồi chồm hồm (229); *daok ndaot* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 ở goá, đồng trinh (280); *daok hadai* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 ở chung (392); *daok kiak* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 kể rình giũ (510); *daok ba jalan* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 kể dẫn đường (512); *daok dep* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 đang trón (516); *danaok daok* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 phòng khách (527); *daok jieng* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 ở được (584); *daok hamaw dang* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 còn có nữa (679); *jadrang daok yuak padai* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 chòi ở để gặt lúa (768); *daok abik* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 ngồi một chỗ (850); *daok sang* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 ở nhà (1220); *daok gleng* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 trông mong, ao ước (1605); *daok kanam* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 ở tù (1679); *daok halei jak* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 ở các nơi (1686); *daok jaik* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 ở gần, ở lân cận (1771).

daol 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 [Chăm: *der* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫] chôn, lấp. ■ *daol atuw* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 chôn xác (1012).

daong 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 [Chăm: *daong* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫] cứu, giúp đỡ, phù hộ (1499).

daor 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 [Chăm: *tader* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫] nghệt, bứt. ■ *daor adung* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 nghệt mũi (1608).

dara 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 [Chăm: *dara* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫] thanh nữ. ■ *kamey dara* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 thanh nữ (170); *pék dara* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 gái đúng tuổi trưởng thành (1802).

darah 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 [Chăm: *darah* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫] máu. ■ *tabiak darah* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 ra máu (690); *co darah* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 mạch máu (740); *maruh ranah darah* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 máu mũi (1714).

darey 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 xem **daruai** 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫.

daruai 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫, **darey** 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 [Chăm: *daruai* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫] gai. ■ *sik darey* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 cắt gai, chặt gai (618); *sik daruai ala takai* 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫𑜃𑜫𑜂𑜫 lê gai dưới bàn chân (1209).

daw ហ្គា [Chăm: *ndaw* ហ្គា] guôm, kiém. ■ *gaol daw* ហ្គា ចាន 919); *pla daw* ហ្គា luôi guôm (920).

dei ដៃ [Chăm: *adei* ដៃ] em. ■ *dum dei sa-ai* ដៃ អី អាណូ máy anh em (5); *sang dei sa-ai* ដៃ អី អាណូ nhà anh em (715).

dâng ហា I. nũa. ■ *klau harei dâng* ក្លៃ អៃ ហៃ ba ngày nũa (74); *lima harei dâng* លៃ អៃ ហៃ năm ngày nũa (75); *daok hamaw dâng* ដាក់ អៃ ហៃ còn có nũa (679); *brey dâng* ប្រៃ ហៃ ហៃ thêm nũa (1258).

dâng ហៃ II. bâng. ■ *hép dâng pasei* អៃ ហៃ អៃ hộp bâng sắt (1812).

dâng ហៃ III. đê, dùng đê. ■ *jaong dâng kaoh nyuh* អៃ ហៃ អៃ អៃ rìu chăt củi (1202).

dep ដេ [Chăm: *dep* ដេ] trón. ■ *dep mak* ដេ អៃ អៃ ăn cuóp (265); *daok dep* ដាក់ ដេ អៃ អៃ đang trón (516); *biai dep* បៃ ដេ អៃ អៃ nói thàm, nói lén (638); *dep klah* ដេ អៃ អៃ núp khôi, trón khôi (1363); *dep maot* ដេ អៃ អៃ trón khôi (1366); *manih glac nya dep* អៃ អៃ អៃ អៃ អៃ អៃ nó trón tội phạm (1367).

der ដៃ [Chăm: *der* ដៃ] chung quanh. ■ *der sang* ដៃ អៃ chung quanh nhà (730); *gawang der* អៃ ដៃ អៃ xung quanh (741).

dhan ហៃ [Chăm: *dhan* ហៃ] nhánh, cành (1659).

dhen ដៃ, **bhen** ហៃ ហៃ ហៃ ហៃ. ■ *biai pa bhen* បៃ ហៃ ហៃ (413), *biai pa dhen* បៃ ហៃ ហៃ nói ហៃ ហៃ (640). * Trong ngôn ngữ Chăm, *dhen* ដៃ ហៃ có nghĩa <trống rỗng>.

dhey ដៃ [Chăm: *dhey* ដៃ] trán (412).

dhung អៃ, **dhung** អៃ [Việt] (cái) thùng. ■ *dhung baing aia* អៃ អៃ អៃ អៃ អៃ អៃ thùng xách nước (1018).

diaot អៃ អៃ អៃ អៃ (215).

diep អៃ អៃ អៃ អៃ អៃ អៃ.

ding អៃ (trong cụm từ: *ding gana* អៃ អៃ) dân tình (426).

dra អៃ (trong cụm từ: *drat dra* អៃ អៃ) chim đa đa (1238).

drah អៃ [Chăm: *drah* អៃ] gáp, nhanh, mau. ■ *nao pa drah* អៃ អៃ អៃ đi mau (1478).

drain អៃ [Chăm: *jiéng* អៃ] được, thành. ■ *hamao drain* អៃ អៃ អៃ អៃ có phép (105).

draom អៃ (trong cụm từ: *draom kayau ngap apuh* អៃ អៃ អៃ អៃ) cây cói để làm rẫy (1574).

draow អៃ អៃ អៃ អៃ (882).

drat អៃ (trong cụm từ: *drat dra* អៃ អៃ) chim đa đa (1238).

gait ឧតោ (trái) bầu (1632).

gaiy ឧតោ tìn, hủ (796).

galac តាតា [Chăm: galac តាតា] lại, trở lại. ■ mak galac ម៉ាក តាតា láy lại (94); sraop galac ស្រាប តាតា cưỡi lại (147); palak tangin apan galac ប៉ាក់ តាំង ឧតោ តាតា nắm bàn tay lại (168); kéc galac កេច តាតា se lại (178); biai galac ប៊ាយ តាតា nói lại, thuật lại (184); nda galac ណា តាតា cự lại, chống lại (282); wek galac វេក តាតា lúi lại (719); piaih galac ប៊ាយ តាតា để lại, cất lại (975); brey galac ប្រាយ តាតា trả lại (995); wek galac វេក តាតា trở về, lúi lại (1068); pih galac ប៊ិ តាតា vết tích (1206); luai galac លុយ តាតា trừ ra (1218); tabiak តាប៊ាក់ តាតា បាត់ ra, tháo ra (1261); adip galac ឧតោ តាតា sống lại (1321); gayar galac តាយ តាតា trả lại (1383); matian galac ម៉ាត៊ីយ៉ា តាតា có chùa lại, có thai lại (1497); wing galac វ័យ តាតា về lại (1740).

galam តាតា [Chăm: galam តាតា] vác (615).

galaong តាតា [Chăm: galaong តាតា] lỗ. ■ galaong aia តាតា ឧតោ con muông (1109).

gan តាតា [Chăm: gan តាតា] ngang, qua. ■ nao gan ណោ តាតា đi qua (856); gan aia តាតា ឧតោ bơi lội (1083).

gana តាតា (trong cụm từ: ding gana ឧតោ តាតា) dân tình (426).

gana តាតា [Phạn: gāṇa, Chăm: gana តាតា] lính (195). * Trong ngôn ngữ Chăm, gana តាតា có nghĩa: <người ta, nhân loại>.

ganam តាតា [Chăm: taganâm តាតា] mây (1559).

ganang តាតា [Chăm: ganang តាតា] dựa (293).

ganiak តាតា [Chăm: ganik តាតា] chặt, hẹp (128).

ganuk តាតា [Chăm: ganuk តាតា] cần. ■ ganuk wah តាតា វ៉ា វ៉ា cần câu (1586).

ganyauw តាតា [Việt] như nhau, như thế. ■ mahadang ganyauw ម៉ាហាដាង តាតា bằng nhau (224); kal ganyuw កាល តាតា tập lập (1094), bằng như (1334). * Không biết từ <tập lập> ở đây có nghĩa gì?

ganyuw តាតា [Chăm: nyu តាតា] nó. ■ ngan ganyuw ឧតោ តាតា của cái người ta (901).

gaok តាតា [Chăm: gaok តាតា] nòi. ■ gaok keng តាតា កេង nòi đồng (106).

gaol តាតា [Chăm: ger តាតា] cán. ■ gaol daw តាតា វ៉ា វ៉ា cán guom (919).

gap តាតា đan, kết. ■ gap lalang តាតា ល៉ា ល៉ា kết tranh, đan tranh (681).

garang 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 *xem gareng* 𑜉𑜂𑜫.

garawai 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 *nút, khuy (áo)*. ■ *garawai aw* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *khuy áo* (335).

garay 𑜉𑜂𑜫 [Chăm: *giray* 𑜉𑜂𑜫] (con) *ròng* (1534).

gareng 𑜉𑜂𑜫, **garang** 𑜉𑜂𑜫 *bình an*. ■ *areng gareng* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *mạnh giỏi* (1297); *arang garang* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *mạnh mẽ* (1345).

gawang 𑜉𑜂𑜫 [Chăm: *gawang* 𑜉𑜂𑜫] *cuộn, quán*. ■ *gawang der* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 *xung quanh* (741).

gayar 𑜉𑜂𑜫 [Chăm: *biyar* 𑜉𑜂𑜫] *trả, hoàn*. ■ *gayar galac* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 *trả lại* (1383).

gék 𑜉𑜂𑜫 [Chăm: *tagok* 𑜉𑜂𑜫] *lên, dậy*. ■ *praong gék* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *lón lên* (127).

gei 𑜉𑜂𑜫 *xem gâng* 𑜉𑜂𑜫.

gâng 𑜉𑜂𑜫, **gei** 𑜉𑜂𑜫 [Chăm: *geng* 𑜉𑜂𑜫] *cột*. ■ *gei patuw pataow* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 *trụ đá chỉ ranh giới* (1507).

gep 𑜉𑜂𑜫 [Chăm: *gep* 𑜉𑜂𑜫] *bà con*. ■ *gep aseï* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *bà con* (37).

gham 𑜉𑜂𑜫 *xem agham* 𑜉𑜂𑜫.

gheh 𑜉𑜂𑜫 [Chăm: *gheh* 𑜉𑜂𑜫] *khéo, khéo léo* (1493).

giep 𑜉𑜂𑜫 (trong cụm từ: *manyam giep* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫) *đương tra* (120). *
Không biết <đương tra> trong câu này có nghĩa gì?

ging 𑜉𑜂𑜫 I. *nheo*. ■ *baluw ging* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *lông nheo* (1001).

ging 𑜉𑜂𑜫 II. *lở loét* (209).

glac 𑜉𑜂𑜫 [Chăm: *glac* 𑜉𑜂𑜫] *tội, tội lỗi*. ■ *hacih glac* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *sạch tội* (350); *hamaw glac* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *có tội* (696); *sang glac* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *tòa án* (764); *mbeng lo glac* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *nhiều tội lỗi* (881); *aseï glac* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *hình phạt* (906); *huai glac* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *chuyện tội* (1290); *manih glac nya dep* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *nó trốn tội phạm* (1367); *paklah glac* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *tha tội* (1467).

glai 𑜉𑜂𑜫 [Chăm: *glai* 𑜉𑜂𑜫] *rừng*. ■ *manuk glai* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *gà rừng* (135); *pabuy glai* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *heo rừng* (1299); *lamaow glai* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *bò rừng* (1427).

glaih 𑜉𑜂𑜫 [Chăm: *glaih* 𑜉𑜂𑜫] *mệt, mỏi*. ■ *glaih glar* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *mệt mỏi, uể oải* (197).

glang 𑜉𑜂𑜫 *xem gleng* 𑜉𑜂𑜫.

glaong 𑜉𑜂𑜫 [Chăm: *glaong* 𑜉𑜂𑜫] *cao*. ■ *praong glaong* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *cao lón* (633); *sang glaong lam hama* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 *nhà cao ở trong ruộng* (767); *gah glaong* 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜉𑜂𑜫 *bè cao* (1625).

ha-auan នៃឡូង [Chăm: *su-auen* នៃឡូង] buòn (1678).
ha-aéw នៃឡូង [Chăm: *haléw* នៃឡូង] ngáp (1603).
ha-ndaong នៃឡូង [Việt] nện, đống (1413).
ha-ndep នៃឡូង xưa. ■ *ha-ndep hlau maga* នៃឡូង នៃ ឡូង đòi xưa, đòi trước (220).
ha-uh នៃឡូង [Chăm: *ba-uh* ហៃ] mò hôi. ■ *tuh ha-uh* នៃឡូង ដៃ mò hôi (108); *ha-uh ndei* នៃឡូង ផ្លូវ nực quá (655); *tabiak ha-uh* នៃឡូង ra mò hôi (1368). * Trong ngôn ngữ Chăm, *ba-uh* ហៃ chỉ có nghĩa: <nóng nực>.
haban នៃឡូង [Mã Lai: *tembaga*; Chăm: *haban* នៃឡូង] thau, đồng (1389).
habar នៃឡូង [Chăm: *habar* នៃឡូង] sao?, thế nào?. ■ *ngap habar* នៃឡូង làm thế nào (404).
habei នៃឡូង [Chăm: *habei* នៃឡូង] khoai. ■ *baoh habei* នៃឡូង củ khoai (486).
habien នៃឡូង [Chăm: *habien* នៃឡូង] chùng nào, bao giờ, khi nào (1647).
habik នៃឡូង [Chăm: *habik* នៃឡូង] liêng, ném (887).
habuw នៃឡូង [Chăm: *habuw* នៃឡូង] tro (482).
hacih នៃឡូង [Chăm: *hacih* នៃឡូង] sạch. ■ *hacih glac* នៃឡូង sạch tội (350).
hadah នៃឡូង [Chăm: *hadah* នៃឡូង] sáng. ■ *hadah kayaon* នៃឡូង sáng sớm (111); *hadah pagai* នៃឡូង buổi sáng (361).
hadai នៃឡូង, **adai** នៃឡូង [Phạn: *saṃdhi*, Mã Lai: *sendi*, Chăm: *hadai* នៃឡូង] (ở) chung. ■ *daok hadai* នៃឡូង ở chung (392). * Trong ngôn ngữ Chăm, *hadai* នៃឡូង có nghĩa <<giúp chung, phụ chung>>.
hadam នៃឡូង [Chăm: *hadam* នៃឡូង] kiến (1606).
hadaol នៃឡូង [Chăm: *hadar* នៃឡូង] nhó (311).
hadiep នៃឡូង, **diep** នៃឡូង [Chăm: *hadiep* នៃឡូង] vợ. ■ *paruy diep* នៃឡូង cuối vợ (645); *hadiep lakey* នៃឡូង vợ chồng (395); *luai hadiep* នៃឡូង bỏ vợ (799).
hadrei នៃឡូង [Chăm: *hadrei* នៃឡូង] một mình. ■ *huec hadrei sei* នៃឡូង sợ một mình (16).
hadéh នៃឡូង [Chăm: *déh* នៃឡូង] đó, kia, à. ■ *war hadéh* នៃឡូង hôm kia (782).

- hadum** អ្នក [Chăm: *hadom* អ្នក] máy, bao nhiêu. ■ *hadum harey* អ្នក
 អ្នក máy ngày (1647).
- hagah** អ្នក [Chăm: *gah* អ្នក] phía, bên. ■ *hagah tangan* អ្នក ចៃដន្យ một
 cánh tay (323); *bém hagah mata* អ្នក ចៃដន្យ មុខ ជុំ một mắt
 (1447).
- hahlau** អ្នក [Chăm: *dahlau* អ្នក] trước. ■ *byai hahlau* អ្នក ចៃដន្យ nói trước
 (185).
- hakik** អ្នក [Chăm: *hakik* អ្នក] bệnh, đau óm. ■ *ruak hakik* អ្នក
 អ្នក bệnh tả (114); *abih hakik* អ្នក ចៃដន្យ អ្នក ចៃដន្យ hết bệnh hoạn (424).
- hala** អ្នក [Chăm: *hala* អ្នក] I. lá. ■ *nduan hala* អ្នក ចៃដន្យ nón lá (90);
hala kayau អ្នក ចៃដន្យ lá cây (1612).
- hala** អ្នក [Chăm: *hala* អ្នក] II. tràu. ■ *mbeng hala* អ្នក ចៃដន្យ ăn tràu
 (1614).
- halak** អ្នក [Chăm: *halak* អ្នក] giòì, con sâu (1513).
- halam** អ្នក I. khờ. ■ *halam ndei* អ្នក ចៃដន្យ khờ lảm (1633).
- halam** អ្នក II. nặng. ■ *ruak halam* អ្នក ចៃដន្យ đau nặng (1602).
- halei** អ្នក [Chăm: *halei* អ្នក] đầu?, thế nào?. ■ *saoh peng halei* អ្នក ចៃដន្យ
 អ្នក không nghe đầu (806); *halei nan* អ្នក ចៃដន្យ ចៃដន្យ cùng vậy (1428);
daok halei jak អ្នក ចៃដន្យ ចៃដន្យ ở các nơi (1686).
- halek** អ្នក [Chăm: *halek* អ្នក] cám (1483).
- halih** អ្នក [Chăm: *salih* អ្នក] trao đổi, thay thế (1224).
- halua** អ្នក [Chăm: *lua* អ្នក] cháy (1748).
- haluk** អ្នក [Chăm: *haluk* អ្នក] đất (1552).
- halun** អ្នក [Chăm: *halun* អ្នក] 1. đầy tó. ■ *rang halun* អ្នក ចៃដន្យ
 người đầy tó (133). 2. tòi. ■ *ngan halun* អ្នក ចៃដន្យ của cái tòi
 (900).
- haluék** អ្នក [Chăm: *haluék* អ្នក] bén, nhọn (302).
- haluw** អ្នក, **hlau** អ្នក [Chăm: *dahlau* អ្នក] trước, xưa. ■ *ha-ndep hlau*
maga អ្នក ចៃដន្យ អ្នក ចៃដន្យ đòi xưa, đòi trước (220); *pa-ndar haluw* អ្នក ចៃដន្យ
 អ្នក ចៃដន្យ biểu trước, sai trước (639); *nao haluw* អ្នក ចៃដន្យ đi trước
 (1444); *haluw mbeng bu* អ្នក ចៃដន្យ អ្នក ចៃដន្យ trước khi ăn cơm (1445).
- ham** អ្នក [Việt] ham (921).
- hama** អ្នក [Chăm: *hamu* អ្នក] ruộng. ■ *sang glaong lam hama* អ្នក ចៃដន្យ
 អ្នក ចៃដន្យ chòi cao ở trong ruộng (767); *hama manei* អ្នក ចៃដន្យ អ្នក ចៃដន្យ ruộng
 lán (1462); *la-ua hama* អ្នក ចៃដន្យ អ្នក ចៃដន្យ cày ruộng (1672).
- hamao** អ្នក ចៃដន្យ xem maw អ្នក ចៃដន្យ.
- hamaw** អ្នក ចៃដន្យ xem maw អ្នក ចៃដន្យ.

- hamu** 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *sumu* 𑜋𑜂𑜫] kip. ■ *lep pak hamu* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 𑜋𑜂𑜫 xếp cho kip (1685).
- han** 𑜇𑜨 [Việt] hành lý. ■ *ca mbo han* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 𑜇𑜨 chò bộ hành (253).
- hana** 𑜇𑜨 [Chăm: *hana* 𑜇𑜨] cung, ná. ■ *panah hana* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 𑜇𑜨 bắn nỏ (879).
- hanan** 𑜇𑜨 [Chăm: *hanan* 𑜇𑜨] cùng vậy, như vậy (851).
- haneh** 𑜇𑜨 𑜇𑜨 (661).
- hangaol** 𑜇𑜨 ngoài tình (1225).
- hangep** 𑜇𑜨 𑜇𑜨 (305).
- hangual** 𑜇𑜨 (trong cụm từ: *saoh hangual* 𑜇𑜨 𑜇𑜨) vô phép (515).
- hanuak** 𑜇𑜨 [Chăm: *hanuk* 𑜇𑜨] (bên) phải. ■ *gah tangin hanuak* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 𑜇𑜨 bên tay mặt (670); *gah hanuak* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 bên mặt (1515).
- hanuw** 𑜇𑜨 [Chăm: *sunuw* 𑜇𑜨] thần chú (613).
- hanyuer** 𑜇𑜨 [Chăm: *ha-njuel* 𑜇𑜨] nhẹ (228).
- haok** 𑜇𑜨 [Việt] học. I. ■ *khaok haok* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 khó học (1677).
- haok** 𑜇𑜨 xem **ahaok** 𑜇𑜨 𑜇𑜨.
- haok** 𑜇𑜨 [Chăm: *haok* 𑜇𑜨] II. đổ, tràn. ■ *haok tabiak* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 tràn ra ngoài (691).
- haot** 𑜇𑜨 [Radé, Jarai: *hot*] thuốc. ■ *kadung haot* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 cái đựng thuốc (434); *ndait haot* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 điều thuốc (793); *haot nyuk* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 thuốc hút (1315).
- hapar** 𑜇𑜨 [Chăm: *hapar* 𑜇𑜨] cánh tay. ■ *hapar tangin* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 bắp tay (628).
- haraik** 𑜇𑜨 [Chăm: *haraik* 𑜇𑜨] dây bò. ■ *haraik mbéng* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 (379), *haraik aiak* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 dây cương (842); *haraik ruak ka-in* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 dây nịt lưng (455); *haraik sang asaih* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 dây nịt yên ngựa (521); *kuec haraik* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 kéo dây (1214); *haraik klaoh* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 dây đứt (1237); *haraik brang* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 dây gai (1241); *haraik hawei* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 dây mây (1763).
- harei** 𑜇𑜨 [Chăm: *harei* 𑜇𑜨] 1. ngày, hôm. ■ *klau harei dang* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 𑜇𑜨 ba ngày nữa (74); *lima harei dang* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 𑜇𑜨 năm ngày nữa (75); *nyep harei* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 mỗi ngày (631); *harei sadei* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 ngày sau (756); *harey pagai* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 ngày mai (1596); *dua harey tra* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 hai ngày nữa (1597); *dua harey blaoh* 𑜇𑜨 𑜇𑜨 hai

ngày rồi (1598); *hadum harey* អាយុ អាយុ អាយុ máy ngày (1647). 2. mặt trời. ■ *yang harei* យ៉ាង អាយុ អាយុ mặt trời (1530); *yang harey cak* យ៉ាង អាយុ អាយុ mặt trời mọc (1531); *yang harey mblut* យ៉ាង អាយុ អាយុ mặt trời lặn (1532).

harek អាយុ [Chăm: *harek* អាយុ] cỏ. ■ *paok harek* អាយុ អាយុ bó cỏ (1653).

harip អាយុ II. hỉ (mùi). ■ *harip adung* អាយុ អាយុ hỉ mùi (278).

harip អាយុ [Chăm: *harit* អាយុ] I. hít hơi (427).

hasar អាយុ [Chăm: *asar* អាយុ] hột, hạt (190).

hatuk អាយុ [Chăm: *hatuk* អាយុ] nấu (1031).

hawei អាយុ [Chăm: *hawei* អាយុ] roi. ■ *haraik hawei* អាយុ អាយុ dây mây (1763).

hawing អាយុ xem **wing** អាយុ.

hawing អាយុ [Chăm: *hawing* អាយុ] say, xây xẩm. ■ *hawing tapai* អាយុ អាយុ say rượu (448).

heng អាយុ [Chăm: *heng* អាយុ] cay (777).

hep អាយុ [Việt] háp. ■ *ngap hep kayau* អាយុ អាយុ hơ cây (327).

hey អាយុ [Việt] hơi. ■ *saiy hey* អាយុ អាយុ xe hơi (1118).

hia អាយុ [Chăm: *hia* អាយុ] khóc (1618).

hiak អាយុ [Chăm: *hiak* អាយុ] con trâu (1828).

hla អាយុ (làm) hại. ■ *ngap hla* អាយុ អាយុ làm hại (442).

hlau អាយុ xem **haluw** អាយុ.

hua អាយុ [Chăm: *hua* អាយុ] kéo, lôi. ■ *hua tal* អាយុ អាយុ kéo đến (1429).

huai អាយុ chuộc. ■ *huai wing* អាយុ អាយុ chuộc lại (1289); *huai glac* អាយុ អាយុ chuộc tội (1290).

huc អាយុ [Chăm: *huic* អាយុ] húp. ■ *huc gleng* អាយុ អាយុ ném thử (1448).

huec អាយុ [Chăm: *huec* អាយុ] sợ, nhát. ■ *huec hadrei sei* អាយុ អាយុ sợ một mình (16); *huec ndaih anak* អាយុ អាយុ sợ sanh đẻ (103); *huec laméng* អាយុ អាយុ sợ cạp (834).

huec អាយុ [Việt] huyết (gió). ■ *huec angin* អាយុ អាយុ huyết gió (773).

hép អាយុ [Việt] hộp. ■ *hép dâng pasei* អាយុ អាយុ hộp bằng sắt (1812).

huh អាយុ (con) hươu (1023).

ih អាយុ [Radé] nó. ■ *panaok ih hei* អាយុ អាយុ chúng nó (35).

ikan អាយុ [Chăm: *ikan* អាយុ] cá. ■ *calang ikan* អាយុ អាយុ xương cá (137); *ikan lamaong* អាយុ អាយុ cá mập (152); *ikan thu* អាយុ អាយុ cá khô (151); *ikan caraow* អាយុ អាយុ cầu vồng (479); *can ikan*

janaok ហ្លាន់កា xem **danaok** ហ្លាន់កា.

janum ហ្លាន់ [Chăm: *janum* ហ្លាន់] hội. ■ *janum mbin ita* ហ្លាន់ អ៊ិហា ខ្លួន
hội đoàn (262).

jaoh ហ្លាន់ [Chăm: *jaoh* ហ្លាន់] gây. ■ *jaoh calang* ហ្លាន់ ហ្លាន់ gây xương
(249); *jaoh takai* ហ្លាន់ ហ្លាន់ gây chân (872).

jaong ហ្លាន់ [Chăm: *jaong* ហ្លាន់] riu. ■ *asah jaong* ហ្លាន់ ហ្លាន់ mài riu
(1038); *jaong dâng kaoh nyuh* ហ្លាន់ ហ្លាន់ ហ្លាន់ riu chăt cùi
(1202); *jaong praong* ហ្លាន់ ហ្លាន់ búa lón (1577).

jap ហ្លាន់ (trong cụm từ: *jap kanaw* ហ្លាន់ ហ្លាន់) cùng với (194).

jaruai ហ្លាន់ kiêu, cách (625).

jaruai ហ្លាន់ [Chăm: *daruai* ហ្លាន់] gai (804).

jaruh ហ្លាន់ cây sào (1116).

jarum ហ្លាន់ [Chăm: *jarum* ហ្លាន់] kim (600).

jaw ហ្លាន់ vòng. ■ *ha baoh jaw* ហ្លាន់ ហ្លាន់ một cái vòng (143).

jayep ហ្លាន់ [Chăm: *dayep* ហ្លាន់] tói. ■ *jayep mani* ហ្លាន់ ហ្លាន់ tói
nay (1273); *jayep pagai* ហ្លាន់ ហ្លាន់ tói mai (1557).

jek ហ្លាន់ [Chăm: *jek* ហ្លាន់] lu, khạp (1344).

jen ហ្លាន់ xem **jain** ហ្លាន់.

jik ហ្លាន់ (trong cụm từ: *jik kabaw* ហ្លាន់ ហ្លាន់) éch (1361).

jil ហ្លាន់ đàm (223). * Không biết *jil* ហ្លាន់ ở đây có nghĩa là <đòm> hay
<đàm phán>.

jiéng ហ្លាន់ [Chăm: *jiéng* ហ្លាន់] được, thành. ■ *daok jiéng* ហ្លាន់ ហ្លាន់ ở được
(584); *saoh jiéng* ហ្លាន់ ហ្លាន់ không được (815); *ngap saoh jiéng* ហ្លាន់
ហ្លាន់ ហ្លាន់ làm không được (1706); *tel saoh jiéng* ហ្លាន់ ហ្លាន់ ហ្លាន់ tói
không được (1720).

jra ហ្លាន់ [Chăm: *jra* ហ្លាន់] gây. ■ *gai jra* ហ្លាន់ ហ្លាន់ cây gây (682).

jraiw ហ្លាន់ cái lục lạc (728).

jram ហ្លាន់ [Chăm: *jram* ហ្លាន់] I. giập, đập (1288).

jram ហ្លាន់ II. gập. ■ *jram hamao* ហ្លាន់ ហ្លាន់ gập được (260).

jraong ហ្លាន់ cái chuông (312).

jraw ហ្លាន់ [Radé, Jarai: *jorao*, Chăm: *jru* ហ្លាន់] I. thuốc. ■ *pacaiy cih*
jraw ហ្លាន់ ហ្លាន់ bao thuốc (989); *jraw phao* ហ្លាន់ ហ្លាន់ thuốc
súng (1153); *jraw manyum* ហ្លាន់ ហ្លាន់ thuốc uống (1184); *jraw*
so ហ្លាន់ ហ្លាន់ thuốc xỏ (1185); *jraw grun* ហ្លាន់ ហ្លាន់ thuốc rét
(1187); *jraw phaing* ហ្លាន់ ហ្លាន់ thuốc phiện (1317); *jraw sit* ហ្លាន់
ហ្លាន់ thuốc độc (1360).

jraw ហ្លាន់ II. trà. ■ *cih jraw* ហ្លាន់ ហ្លាន់ têm trà (988).

- kadaol** កាដាល [Chăm: *kader* កាដាល] nghet, bít. ■ *kadaol adung* កាដាល
 ឆ្ងាញ់ nghet mùi (1458).
- kadeh** កាដេ [Chăm: *kadéh* កាដេ] (ngày) mót (755).
- kadraong** កាដ្រាង [Chăm: *panraong* កាដ្រាង] quan, ngài. ■ *kadraong sák*
 កាដ្រាង គ្រាង thổng đốc, thủ hiến (1694).
- kadring** កាដ្រីង [Chăm: *daning* កាដ្រីង] tường, vách. ■ *kadring sang*
 កាដ្រីង ង វách nhà, tường nhà (161); *kadring ralang* កាដ្រីង ង
 vách tranh (502).
- kadung** កាដុង [Chăm: *kadung* កាដុង] túi, ví. ■ *kadung kalik* កាដុង
 កាដុង túi bằng da (433); *kadung haot* កាដុង ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 cái đựng thuốc (434).
- kah** កា [Chăm: *kakah* កា] vậy, mai. ■ *kah akan* កា ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 vậy cá (1639).
- kaik** កាយ [Chăm: *kaik* កាយ] cần (1333).
- kaim** កាយ (trong cụm từ: *cíp kaim* ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង) điềm chỉ (1233).
- kak** កា [Chăm: *ka* កា] chưa. ■ *kak tel* កា ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 chưa tới (1046); *padai kak casak* ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 lúa chưa chín (1454).
- kakau** កាក [Chăm: *kakuw* កាក] móng, vuốt. ■ *kakau tangan* កាក
 ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 móng tay (1637); *kakau takai* កាក ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 móng chân (1638).
- kakuh** កាក [Chăm: *kakuh* កាក] lay (1350).
- kal** កា [Phạn: *kala*, Chăm: *kal* កា] thuở xưa. ■ *kal ganyuw* កា
 ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 tập lập (1767).
- kalang** កាល [Chăm: *kalang* កាល] (con) ó, diều (160).
- kalei** កាល [Chăm: *kalei* កាល] đào. ■ *kalei luh* កាល ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 đào lỗ (1211).
- kalik** កាល [Chăm: *kalik* កាល] da, vò. ■ *pa-ndung kalik* ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 phòng da (258); *kadung kalik* ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 túi bằng da (433);
kalik ka-nduh ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 da, vò (712).
- kamey** កាយ [Chăm: *kamei* កាយ] đàn bà. ■ *matuw kamey* ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 con dâu (22); *kamey dara* ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 thiếu nữ (170); *aw kamey* ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 áo đàn bà (338); *ai sang kamey* ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 chị dâu (934); *anak kamey* ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 con gái (1394); *ai kamey* ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 chị gái (1460); *guk hamaw ai saoh maw ai kamey* ង ង ង ង ង ង ង ង ង ង
 tôi có anh nhưng không
 có chị (1501).
- kamlaow** កាដ្រាង [Chăm: *kamlaow* កាដ្រាង] câm (667).

kanai កណៃ [Á Rập, Mã Lai: *serunai*, Chăm: *saranai* កណៃ] kèn. ■ *ayuk kanai* កណៃ កណៃ thỏi kèn (1057). * *kanai* កណៃ <kèn> là từ vựng gốc Á Rập, Mã Lai: *serunai*.

kanam កណាំ [Chăm: *kanem* កណាំ] tù. ■ *daok kanam* កណាំ កណាំ ở tù (1679). * Trong ngôn ngữ Chăm, *kanem* កណាំ có nghĩa <bóng tối, đêm không mặt trăng>.

kanaw កណោ (trong cụm từ: *jap kanaw* កណោ cùng với (194).

kang កង [Chăm: *kang* កង] cầm. ■ *baluw kang* កង កង ráu cầm (1649).

kanuang កណួង giỏi, thiên tài. ■ *manih kanuang* កណួង nhân tài (589).

kanun កណុង [Chăm: *lanung* កណុង] (con) trùng. ■ *kanun ait* កណុង កណុង con bọ rày (1850). * Trong ngôn ngữ Chăm, *lanung* កណុង có nghĩa <con lươn>.

kanyaok កណៃក [Chăm: *ka-njaok* កណៃក] gáy. ■ *manuk kanyaok* កណៃក កណៃក gà gáy (219).

kanyik កណៃក [Chăm: *kanyik* កណៃក] nghề (659).

kaoh កោះ [Chăm: *kaoh* កោះ] chặt. ■ *kaoh kayau* កោះ កោះ đốn cây, chặt cây (172); *jaong dang kaoh nyuh* កោះ កោះ riu chặt củi (1202); *kaoh nyuh* កោះ កោះ chặt củi (1386).

kaok កោះ [Chăm: *kaok* កោះ] (con) cò (1505).

kaol កោះ hủ, hồng. ■ *ca-ndeng kaol* កោះ trật hồng (1525).

kaong កោះ [Chăm: *kaong* កោះ] vòng (191).

kaow កោះ (trong cụm từ: *kaow law* កោះ កោះ) [Việt] cù lao (496).

kapah កោះ [Chăm: *kapah* កោះ] bông. ■ *kapah taw* កោះ bông gòn (611).

kapal កោះ [Chăm: *kapal* កោះ] dày (206).

kaphak កោះ (trong cụm từ: *mbeng kaphak* កោះ cửa sổ (1033).

kapik កោះ [Chăm: *kapik* កោះ] kẹp (315).

kapuak កោះ [Chăm: *kapuak* កោះ] năm. ■ *ha kapuak* កោះ một năm (630).

karam កោះ [Chăm: *karam* កោះ] I. chìm (564).

karam កោះ [Chăm: *karam* កោះ] II. áp. ■ *karam abih* កោះ áp hét (250).

karaw កោះ [Chăm: *kamraw* កោះ] rên, rên rí (241).

karek កោះ [Chăm: *karek* កោះ] đóng, khép. ■ *karek mbeng* កោះ đóng cửa (1285); *ndo karek* កោះ ống khóa (1349).

karey កែវ័យ [Chăm: *karei* កែវ័យ] khác, lạ, riêng rẽ. ■ *phan karey* វង់វង់ វង់វង់ phần riêng (414).

kaseng កាសេង (trong cụm từ: *kaseng sai* កាសេង សៃ) chòm hỏm. ■ *daok kaseng sai* ដាក់ កាសេង សៃ ngòi chòm hỏm (299).

kasua កាស៊ូ (con) nhím (292).

katak កាតាក់ [Chăm: *katak* កាតាក់] keo, mù. ■ *katak kayau* កាតាក់ កាយ៉ូ mù cây (498); *cey katak* ម៉ៃ កាតាក់ đèn chai (1074).

katal កាតា [Chăm: *katal* កាតា] ngựa. ■ *katal lo praong* កាតា ល៉ូ ប្រាង់ ngựa nhiều (608).

kataol កាតាវ៉ា [Radé: *ktor*, Jarai: *kotor*] bắp (1041).

kataong កាតាវ៉ា [Việt] tổng (998).

katâng កាតាំង mọng, cựa. ■ *katâng cak* កាតាំង ម៉ាក់ mọng chòi (1826).

katrey កាត្រៃ [Chăm: *katrei* កាត្រៃ] (cái) kéo (610).

katruw កាត្រូ [Chăm: *katruw* កាត្រូ] bò câu. ■ *katruw atun* កាត្រូ អាតុង គ្រូ គ្រូ bò câu gù (1662).

katuk កាតុក [Chăm: *katuk* កាតុក] địt (945).

katung កាតុង [Chăm: *katung* កាតុង] kéo, ghi. ■ *katung tama* កាតុង តាម៉ា គ្រូ គ្រូ kéo vô (774).

katut កាតុត [Chăm: *katut* កាតុត] ngắn (753).

katuw កាតុវ [Chăm: *katuw* កាតុវ] chỉ. ■ *katuw asuw* កាតុវ អាសុវ គ្រូ គ្រូ bọ chét (865); *mak katuw* ម៉ាក់ កាតុវ bắt chỉ (1235).

kau ក្រ ក្រ xem **lakau** លាក់.

kawat កាវ៉ា [Chăm: *kawat* កាវ៉ា] thép. ■ *talei kawat* តៃលី កាវ៉ា dây thép (1244); *talei kawat ndait* តៃលី កាវ៉ា ណៃត គ្រូ គ្រូ dây thép nhỏ (1245).

kayaon កាយ៉ាវ៉ា xem **kayuén** កាយ៉ូវ៉ា.

kayau កាយ៉ូ [Chăm: *yau* កាយ៉ូ] I. ách. ■ *kayau wak* កាយ៉ូ វាក់ ách (1305).

kayau កាយ៉ូ [Chăm: *kayau* កាយ៉ូ] II. cây, gỗ. ■ *kaoh kayau* កាយ៉ូ គ្រូ គ្រូ đốn cây, chặt cây (172); *kayau matah* កាយ៉ូ ម៉ាតា គ្រូ គ្រូ cây tươi (314); *ngap hep kayau* ង៉ាក់ អេប កាយ៉ូ គ្រូ គ្រូ hơ cây (327); *katak kayau* កាតាក់ កាយ៉ូ mù cây (498); *kayau kuah* កាយ៉ូ គ្រូ គ្រូ trang cào (504); *gru kayau* គ្រូ គ្រូ thợ mộc (508); *kayau anaong* កាយ៉ូ អាណាវ៉ា đòn gánh (676); *phun kayau* វង់វង់ កាយ៉ូ គ្រូ គ្រូ cây cói (1010); *tarah agar kayau* តារា អា កាយ៉ូ គ្រូ គ្រូ đèo cán cây (1024); *akha kayau* អា កាយ៉ូ គ្រូ គ្រូ rễ cây (1092); *kaoh kayau* កាយ៉ូ គ្រូ គ្រូ chặt cây (1197); *kayau angum* កាយ៉ូ អាណុម គ្រូ គ្រូ cây dù (1240); *mata kayau* ម៉ាតា កាយ៉ូ គ្រូ គ្រូ mắt cây (1529); *draom kayau ngap apuh* ដ្រាវ៉ា ង៉ាក់ អា កាយ៉ូ គ្រូ គ្រូ cây cói để làm rẫy (1574);

hala kayau 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡 lá cây (1612); *plat kayau* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 của cây (1673); *atut kayau* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 𑜇𑜡 𑜇𑜡 𑜇𑜡 (1675); *kayau sua ndait* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 𑜇𑜡 𑜇𑜡 𑜇𑜡 (1775).

kayua 𑜇𑜡 [Chăm: *kayua* 𑜇𑜡] bởi vì (7).

kayuén 𑜇𑜡, **kayaon** 𑜇𑜡 [Chăm: *kayuén* 𑜇𑜡] sóm. ■ *hadah kayaon* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 sáng sóm (111); *padai kayuén* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 lúa sóm (166).

kec 𑜇𑜡 (trong cụm từ: *kec paha* 𑜇𑜡 𑜇𑜡) thiệt hại, tổn thương (203). * *kec* 𑜇𑜡 có thể là từ vựng tiếng <quyết>.

keng 𑜇 [Chăm: *keng* 𑜇] đồng, thau. ■ *gaok keng* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 nòi thau (106).

kep 𑜇𑜡 [Việt] cặp, đôi. ■ *sa kep* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 một đôi, một cặp (141).

khai 𑜇𑜡 [Việt] khay, mâm (1138).

khait 𑜇𑜡 [Lào, Radé: *khec*, Jarai: *khac*] Cát chú <tức người Tàu> (1459). * *khait* 𑜇𑜡 là gốc từ tiếng Lào.

kham 𑜇𑜡 thiếu. ■ *saoh kham saoh ndu* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 không thiếu không đủ (843).

khan 𑜇𑜡 [Chăm: *khan* 𑜇𑜡] chăn, khăn. ■ *akak khan* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 cột khăn, quán khăn (959).

khang 𑜇𑜡 [Chăm: *kheng* 𑜇𑜡] cứng, mạnh (1406).

khaok 𑜇𑜡 khuôn ảnh (1328).

khaok 𑜇𑜡 [Việt] khó. ■ *khaok ndei* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 khó lắm, khó quá (1416); *khaok haok* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 khó học (1677).

khin 𑜇𑜡 [Chăm: *khin* 𑜇𑜡] dám, muốn. ■ *saoh khin* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 không dám, không muốn (358).

khuain 𑜇𑜡 [Việt] khoen, vòng. ■ *khuain buh tangan* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 vòng đeo tay (1390).

ki 𑜇𑜡 [Chăm: *kik* 𑜇𑜡] ghé. ■ *ki vir* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 ghé đầu (540).

ki-nda 𑜇𑜡 [Chăm: *ka-nda* 𑜇𑜡] nẻ, kính trọng (1176).

ki-ndu 𑜇𑜡 cái gì (1848).

kiak 𑜇𑜡 [Chăm: *krak* 𑜇𑜡] rình, canh giũ. ■ *daok kiak* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 đang rình, đang canh (510); *mbin kiak* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 lính canh (725).

king 𑜇𑜡 [Việt] kính (đeo). ■ *king tuak* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 kính đeo (1518).

klah 𑜇𑜡 [Chăm: *klah* 𑜇𑜡] khỏi, thoát. ■ *klah ruak* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 hết bệnh (202); *dep klah* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 núp khỏi (1363).

klaik 𑜇𑜡 [Chăm: *klaik* 𑜇𑜡] ăn cắp, ăn trộm. ■ *klaik mik* 𑜇𑜡 𑜇𑜡 chuỗi bó (1229).

klaip က္လိပု tháp (760). * Không biết *klaip* က္လိပု <tháp> ở đây có nghĩa là <đền đài> hay <tháo ráp>.

klan က္လဲ [Chăm: *klan* က္လဲ] (con) trăn (1364).

klang က္လဲ mau, nhanh. ■ *nao klang* က္လဲ đi mau (590).

klaoh က္လဲ [Chăm: *klaoh* က္လဲ] dứt, cụt. ■ *klaoh cakei* က္လဲ cụt chân (89); *traik klaoh* က္လဲ cắt dứt (1236); *haraik klaoh* က္လဲ dây dứt (1237); *yak klaoh takai* က္လဲ bước khỏi (1624).

klaon က္လဲ [Chăm: *klaon* က္လဲ] dứt. ■ *baong klaon* က္လဲ mông dứt (1025).

klau က္လဲ [Chăm: *klau* က္လဲ] (số) ba. ■ *klau harei dâng* က္လဲ ba ngày nửa (74).

klep က္လဲ [Chăm: *klep* က္လဲ] đâm, chích (1200).

kra က္လဲ [Chăm: *kra* က္လဲ] (con) khí (652).

krah က္လဲ [Chăm: *krah* က္လဲ] I. giữa. ■ *ndâm krah* က္လဲ chính giữa (734); *krah malam* က္လဲ nửa đêm (736).

krah က္လဲ (trong cụm từ *jawa krah* က္လဲ) II. thờ hào hên (752).

kram က္လဲ [Chăm: *kram* က္လဲ] tre. ■ *labung kram* က္လဲ măng tre (251).

kraong က္လဲ [Chăm: *kraong* က္လဲ] sông. ■ *kraong dalam* က္လဲ sông sâu (1325).

krih က္လဲ [Chăm: *krih* က္လဲ] vót, chuốt (922).

krung က္လဲ [Chăm: *krung* က္လဲ] dáu. ■ *ngap krung* က္လဲ làm dáu (1283); *krung takai raméng* က္လဲ dáu chân cạp (1284).

kuah က္လဲ [Chăm: *kuah* က္လဲ] cạo. ■ *kayau kuah* က္လဲ trang cạo (504).

kuan [Việt] quàn. ■ *buh kuan* က္လဲ bạn quàn (541).

kuay က္လဲ [Việt] cúng quây (653).

kuec က္လဲ [Chăm: *ruic* က္လဲ] I. kéo. ■ *kuec haraik* က္လဲ kéo dây (1214).

kuec က္လဲ [Chăm: *kruec* က္လဲ] II. (trái) cam. ■ *kuec aik* က္လဲ trái chanh (1421).

kuec က္လဲ III. (cây) qué (1432).

kéc က္လဲ se (chí). ■ *kéc galac* က္လဲ se lại (178).

kuk က္လဲ II. keo, hò (561).

kuk កុក [Chăm: *kuk* កុក] **I.** cú. ■ *kuk akaok tuun* កុក ក្បាលក្បាល ក្បាល cú đầu xuong (1438).

kuk កុក [Chăm: *kuk* កុក] **II.** keo, hò (561).

kup កុប sấp. ■ *ndih kup* កុប កុប កុប sấp (27).

kurua កូរូ [Chăm: *kara* កូរូ] rùa (1403).

kut កុត [Chăm: *kut* កុត] cụt, ngắn. ■ *manih kut* ម៉ាណិ កុត កុត người cụt (660).

la ល៉ [Chăm: *la* ល៉] xem **lang** ល៉.

la-ae ល៉-ae, **la-aen** ល៉-ae [Chăm: *la-an* ល៉-ae] **I.** lạnh, mát. ■ *aia la-ae* ល៉-ae ល៉-ae ល៉-ae nước lạnh (549); *piaih la-ae* ល៉-ae ល៉-ae ល៉-ae để người (674); *bangak la-ae* ល៉-ae ល៉-ae ល៉-ae bóng mát (1584). **II.** bệnh rét.

la-ae ល៉-ae (trong cụm từ: *la-ae la-aen* ល៉-ae ល៉-ae) nâng niu (245).

la-aen ល៉-ae xem **la-ae** ល៉-ae.

la-ua ល៉-ua [Chăm: *la-ua* ល៉-ua] cày. ■ *la-ua dua mbeng* ល៉-ua ល៉-ua ល៉-ua cày lần thứ hai (189); *la-ua hama* ល៉-ua ល៉-ua ល៉-ua cày ruộng (1672).

la-auen ល៉-auen (trong cụm từ: *la-ae la-auen* ល៉-ae ល៉-auen) nâng niu (245).

la-i ល៉-ai [Chăm: *la-i* ល៉-ai] thúng. ■ *la-i praong* ល៉-ai ល៉-ai thúng lớn (431).

la-ndait ល៉-ndait thúng, giỏ (388).

la-u ល៉-u [Chăm: *la-u* ល៉-u] (cây) dừa (1246).

labang ល៉-ang [Chăm: *labang* ល៉-ang] lỏ. ■ *labang tanga* ល៉-ang ល៉-ang lỏ tai (1042).

labaot ល៉-abaot [Chăm: *tablat* ល៉-abaot] trọt (709).

labuh ល៉-uh [Chăm: *labuh* ល៉-uh] ngà, té. ■ *labuh cagraing* ល៉-uh ល៉-uh (122), *cagraing labuh* ល៉-uh ល៉-uh (708) nghiêng ngà.

labung ល៉-ung [Chăm: *labung* ល៉-ung] măng. ■ *labung kram* ល៉-ung ល៉-ung măng tre (251).

lac ល៉ [Chăm: *lac* ល៉] **1.** nói, giải thích. ■ *lac pathau* ល៉ ល៉ rao cho biét (970); *pataow lac* ល៉ ល៉ cắt nghĩa, giải thích (1189); *lac kandeí* ល៉ ល៉ nói quá (1498). **2.** mòi. ■ *lac mbeng bu* ល៉ ល៉ mòi ăn cơm (81).

lagaih ល៉-gaih nhó (238).

lahik ល៉-ahik [Chăm: *lahik* ល៉-ahik] mát. ■ *nao lahik* ល៉-ahik ល៉-ahik đi mát (817).

laik ល៉-ai [Chăm: *laik* ល៉-ai] **1.** roi, rót (376). **2.** *laik neh* ល៉-ai ល៉-ai cùng vậ (1842).

lakau 𑜋𑜂𑜆𑜄, **kau** 𑜋𑜂𑜆 [Chăm: *lakau* 𑜋𑜂𑜆𑜄] xin, cầu xin. ■ *piaih kau tabiak* 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄 *chiu xung ra* (526); *lakau jain* 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄 xin tiền (1296).

lakaw 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 [Chăm: *lakao* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂] bước qua, bước ngang. ■ *lakaw truh* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 bước qua khỏi (1759).

lakey 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 [Chăm: *lakei* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂] trai, đàn ông. ■ *ama lakey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 cha chồng (259); *hadiep lakey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 vợ chồng (395); *amik lakey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 chú (935); *manih lakey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 phải nam (962); *anak lakey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 con trai (1393).

lakuk 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 [Chăm: *lakuk* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂] sau, đằng sau. ■ *nao lakuk* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 đi mát, đi khỏi (352); *mak lakuk* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 ăn cắp (1412).

lalang 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 [Chăm: *ralang* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂] tranh. ■ *cuh lalang* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 đốt tranh (318); *gap lalang* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 kết tranh, đan tranh (681).

lalin 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 [Chăm: *ralin* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂] sáp (1318).

lam 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 xem **dalam** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂.

lama 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 [Chăm: *lama* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂] (số) năm (972).

lamah 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 [Chăm: *rameh* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂] (con) tê giác. ■ *sadaok lamah* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 sừng tê giác (124).

lamak 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂, **lamang** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 [Chăm: *lamak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂] mỡ, béo. ■ *lamak calang* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 tủy sống (95); *pa lamak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 béo, mỡ. ■ *raong pabuy pa lamak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 nuôi heo cho mập (1779).

laman 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 [Chăm: *laman* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂] voi. ■ *bala laman* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 ngà voi (294); *traom laman* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 vòi voi (1027).

lamang 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 xem **lamak** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂.

lamaong 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 xem **raméng** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂.

lamaow 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 [Chăm: *lamaow* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂] bò. ■ *saiy lamaow* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 xe bò (1120); *lamaow dam* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 bò tơ (1399); *lamaow anak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 con (1400); *lamaow aey* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 bò rống (1401); *lamaow glai* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 bò rừng (1427).

lamiak 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 [Chăm: *lamiak* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂] cát, dọn dẹp (270).

laméng 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂 xem **raméng** 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂𑜂.

lamuk 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 [Chăm: *lamuk* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂] ganh ghét. ■ *lamuk cam* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂𑜂 thù đánh (568).

lan 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 [Chăm: *lan* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂] 1. đất. ■ *paoh lan* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 nện đất (313); *luai ala lan* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 bỏ dưới đất (533); *mbuy lan* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 bụi bặm (723); *lan manei* 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜂 đất nà, đồng bằng (739); *caoh lan*

๑๑๑๑ cuốc đất (936); *palei lan* ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ đào đất (977); *tuun ala lan* ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ xuống dưới đất (1568); *lan mariah* ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ đất sét (1722); *lan siam* ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ đất tốt (1723). 2. đất nước. ■ *lan sang aia* ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ quốc gia (466).

lang ๑๑๑๑, **la** ๑๑๑๑ [Chăm: *kala* ๑๑๑๑] sói. ■ *lang akaok* ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ sói đầu (419).

langal ๑๑๑๑๑๑ [Chăm: *langal* ๑๑๑๑๑๑] (cái) cày (1599).

langik ๑๑๑๑๑๑ [Chăm: *langik* ๑๑๑๑๑๑] trời. ■ *langik siam* ๑๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑ trời tốt, trời đẹp (1030); *langik ajan* ๑๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑๑ trời mưa (1540); *langik gram* ๑๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑ trời gày (1664).

lanya ๑๑๑๑๑ [Chăm: *lanya* ๑๑๑๑๑] giống. ■ *lanya bai* ๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑ dây gùi (12).

lanyan ๑๑๑๑๑๑ [Chăm: *lanyan* ๑๑๑๑๑๑] (cái) thang (1666).

laok ๑๑๑๑๑ [Chăm: *laok* ๑๑๑๑๑] lóc, lột. ■ *laok ka-nduh* ๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑ lóc vỏ, lột vỏ (162).

laon ๑๑๑๑๑ [Việt] I. lâu. ■ *sang laon* ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ nhà lâu (761).

laon ๑๑๑๑๑ [Chăm: *laon* ๑๑๑๑๑] II. lượm lượm. ■ *aia laon* ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ nước lượm (551).

lapa ๑๑๑๑๑ [Chăm: *lapa* ๑๑๑๑๑] đói. ■ *mbeng laba lapa* ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ ăn chay, ăn lạt (374).

lapan ๑๑๑๑๑๑ [Chăm: *lapan* ๑๑๑๑๑๑] (con) rứt (1419).

lapey ๑๑๑๑๑๑ [Chăm: *lapei* ๑๑๑๑๑] mơ, chiêm bao (1563).

lapih ๑๑๑๑๑๑ [Chăm: *lapih* ๑๑๑๑๑๑] mỏng, thưa (198).

lasun ๑๑๑๑๑๑ [Chăm: *lasun* ๑๑๑๑๑๑] hành. ■ *baoh lasun* ๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑ củ hành (1093).

law ๑๑๑๑๑ (trong cụm từ: *kaow law* ๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑)[Việt] cù lao (496).

lawang ๑๑๑๑๑๑ [Chăm: *lawang* ๑๑๑๑๑] óm, gày (1690).

lei ๑๑๑๑ [Chăm: *halei* ๑๑๑๑๑] đầu, thế nào (42).

lep ๑๑๑๑๑ [Chăm: *lep* ๑๑๑๑๑] xếp. ■ *lep aw* ๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑ xếp áo (1463); *lep pak hamu* ๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑ xếp cho kip (1685).

liah ๑๑๑๑๑ (trong cụm từ: *limaow liah* ๑๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑) sói trán (54).

lima ๑๑๑๑๑ [Chăm: *lima* ๑๑๑๑๑] (số) năm. ■ *lima harei dang* ๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑ năm ngày nửa (75).

limaow ๑๑๑๑๑๑ (trong cụm từ: *limaow liah* ๑๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑) sói trán (54).

lingik ๑๑๑๑๑๑ [Chăm: *lingik* ๑๑๑๑๑๑] trời. ■ *lingik angin* ๑๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑ trời gió (182).

lo ๑๑๑๑๑ xem **ralo** ๑๑๑๑๑.

lua 𑜋𑜃𑜫 (trong cụm từ: *lua lua* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫) nhè nhẹ. ■ *rawek lua lua* 𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 rò nhè nhẹ (56).

lua 𑜋𑜃𑜫 [Việt] tơ, lụa (468).

luai 𑜋𑜃𑜫, **luy** 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *luai* 𑜋𑜃𑜫] bỏ, trừ ra. ■ *luy wal* 𑜋𑜃𑜫 𑜃𑜂𑜫 (357), *luai war* 𑜋𑜃𑜫 𑜃𑜂𑜫 (788) bỏ sót, bỏ quên; *luai ala lan* 𑜋𑜃𑜫 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 bỏ dưới đất (533); *luai hadiep* 𑜋𑜃𑜫 𑜃𑜂𑜫 bỏ vợ (799); *luai galac* 𑜋𑜃𑜫 𑜃𑜂𑜫 trừ ra (1218); *cran luai* 𑜋𑜃𑜫 𑜃𑜂𑜫 cắt bớt (1388); *luy pak hamu* 𑜋𑜃𑜫 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 bỏ cho kip (1685).

luc 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *luc* 𑜋𑜃𑜫] cuối, hết. ■ *nao luc* 𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜫 đi cuối cùng (1480).

luh 𑜋𑜃𑜫 I. cái hàn (706).

luh 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *haluh* 𑜋𑜃𑜫] II. 1. lô. ■ *kalei luh* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 đào lô (1211). 2. soi, mòn (1783).

luén 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *luen* 𑜋𑜃𑜫] nuốt. ■ *luén saoh mao* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 nuốt không được, nuốt không trôi (1576).

luw 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *luw* 𑜋𑜃𑜫] sữa. ■ *asau luw* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 chó sữa (1834).

luy 𑜋𑜃𑜫 xem **luai** 𑜋𑜃𑜫.

ma 𑜋𑜃𑜫 (trong cụm từ: *cam ma* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫) đánh lộn (1228).

ma-aem 𑜋𑜃𑜫 buổi sáng. ■ *pagai ma-aem* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 sáng mai (650); *ma-aem mani* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 sáng nay (1272).

ma-aiak 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *ma-ik* 𑜋𑜃𑜫] đá. ■ *nao ma-aiak* 𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜫 đi đá (196); *aia ma-aiak* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 nước đá (560).

ma-in 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *ma-in* 𑜋𑜃𑜫] chơi, giỡn (1627).

ma-uk 𑜋𑜃𑜫 cuống họng. ■ *anak ma-uk* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 cuống họng (247).

mabaoh 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *mabaoh* 𑜋𑜃𑜫] đẻ trứng (579).

mabuai 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *kabruai* 𑜋𑜃𑜫] hôm qua (779).

mac 𑜋𑜃𑜫 (trong cụm từ: *man mac* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫) tình cờ (1311).

mac 𑜋𑜃𑜫 [Việt] máy. ■ *mac duy aia* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 máy bơm nước (599); *saiy mac* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 xe máy (1119); *saiy mac manyak* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 xe máy dầu (1121); *mac nduac* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 máy chạy (1519).

madeh 𑜋𑜃𑜫 [Chăm: *madeh* 𑜋𑜃𑜫] thúc. ■ *madeh tagék* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 thúc dấy (733).

maga 𑜋𑜃𑜫 (trong cụm từ: *ha-ndep hlau maga* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫) đòi xưa, đòi trước (220). * *maga* 𑜋𑜃𑜫 trong câu này không có nghĩa chính xác và cũng có thể đọc là *mala* 𑜋𑜃𑜫.

magei ម៉ៃ [Chăm: *magei* ម៉ៃ] lung lay. ■ *magei rayuh* ម៉ៃ រាយ លុយ lúc lắc (1864).

maglai ម៉ៃ ឡៃ hoang dại. ■ *rek maglai* រ៉េក ម៉ៃ ឡៃ cỏ hoang (1173). * *maglai* ម៉ៃ ឡៃ phát xuất từ gốc từ *glai* ឡៃ <rùng rú>.

mah ម៉ា [Chăm: *mah* ម៉ា] vàng. ■ *buh mah* ហូ ម៉ា đeo vàng (622); *talei mah* តៃ ម៉ា dây chuyền (1243); *tagey mah* តៃ ម៉ា răng vàng (1517).

mahadang ម៉ៃ ង (trong cụm từ: *mahadang ganyuw* ម៉ៃ ង កាយ) bằng nhau (224).

mahao ម៉ៃ អៃ xem **mahaw** ម៉ៃ អៃ.

mahatai ម៉ៃ អៃ [Chăm: *matai* ម៉ៃ អៃ] hung dữ. ■ *manih mahatai* ម៉ៃ អៃ អៃ người dữ (30). * *mahatai* ម៉ៃ អៃ <hung dữ> phát xuất từ gốc từ *hatai* អៃ <gan, lòng, bụng>.

mahaw ម៉ៃ អៃ, **mahao** ម៉ៃ អៃ [Chăm: *mahu* ម៉ៃ អៃ] khát. ■ *mahaw aia* ម៉ៃ អៃ អៃ khát nước (757).

mai ម៉ៃ [Chăm: *marai* ម៉ៃ រៃ] đến, lại (8).

maim ម៉ៃ ម៉ៃ xem **maom** ម៉ៃ ម៉ៃ .

mait ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *mik* ម៉ៃ ម៉ៃ] chú. ■ *anak mait* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ con của chú (222); *ai mait* ម៉ៃ ម៉ៃ anh của chú (1537).

maiw ម៉ៃ ម៉ៃ [Việt] mèo (1536).

maja ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *maja* ម៉ៃ ម៉ៃ] (con) chồn (909).

mak ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *mak* ម៉ៃ ម៉ៃ] bắt, lấy. ■ *mak galac* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ lấy lại (94); *mak palak tangan* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ nắm bàn tay (153); *dep mak* ម៉ៃ ម៉ៃ ăn cướp (265); *blah mak* ម៉ៃ ម៉ៃ giặc giã, chiến tranh (308); *mak katuw* ម៉ៃ ម៉ៃ bắt chỉ (1235); *mak lakuk* ម៉ៃ ម៉ៃ ăn cắp (1412); *mak bangak* ម៉ៃ ម៉ៃ chụp hình (1495).

makalah ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *kamlah* ម៉ៃ ម៉ៃ] chổi cài (1327).

malam ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *malam* ម៉ៃ ម៉ៃ] đêm. ■ *krah malam* ម៉ៃ ម៉ៃ nửa đêm (736); *gah malam* ម៉ៃ ម៉ៃ ban đêm (1450); *malam ni* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ đêm nay (1521); *malam ita* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ đêm tối (1522).

maluw ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *maluw* ម៉ៃ ម៉ៃ] mắc cở (21).

mam ម៉ៃ (trong cụm từ: *pak mam* ម៉ៃ ម៉ៃ) vuôn (186).

mamah ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *mamah* ម៉ៃ ម៉ៃ] nhai (1013).

mamih ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *mamih* ម៉ៃ ម៉ៃ] hơi ngọt, lợ, the the (1504).

man ម៉ៃ ម៉ៃ (trong cụm từ: *man mac* ម៉ៃ ម៉ៃ) tình cở (1311).

manai ម៉ៃ ម៉ៃ bán (978).

manan 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 [Jarai: *mönong*, Chäm: *raneng* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫] thịt. ■ *cuh manan* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 nướng thịt (483); *aia manan* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 nước thịt (554); *cacaoh manan* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 băm thịt (1268). * Trong ngôn ngữ Chäm, *raneng* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 có nghĩa <canh thịt gà hay các loại chim>.

manei 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 bằng phẳng (mặt đất). ■ *lan manei* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 đất nà (1051); *hama manei* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 ruộng lán (1462).

manâng 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 một số. ■ *manâng ca-ndaih* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 sắt miếng (1212).

maney 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 [Chäm: *manei* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫] tấm (1064).

mang 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 [Việt] I. máng. ■ *mang pabuy mbeng* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 máng heo ăn (40).

mang 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 [Chäm: *meng* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫] II. từ, bằng. ■ *mang yawa* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 từ hỏi thờ (1629).

mani 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 [Chäm: *mani* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫] này. ■ *ma-aem mani* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 sáng nay (1272); *jayep mani* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 tối nay (1273); *mani padaih* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 từ này về sau (1291).

manih 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 [Phan: *mānuṣa*, Mã Lai: *manusia*, Chäm: *manuis* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫] người, nhân loại. ■ *manih mahatai* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 người dừ (30); *manih ndaot* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 chỗ không người (69); *manih banal* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 người Mọi (506); *manih tapak* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 người thật thà (513); *manih catang* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 người hung dữ (514), (1298); *manih ruak* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 người bệnh (517); *manih kanuang* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 người giỏi (589); *manih kut* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 người cụt (660); *lo manih* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 nhiều người (678); *aio manih* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 kêu người ta (775); *manih lakey* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 phái nam (962); *njai manih* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 giết người (1196); *manih glac nya dep* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 nó trón tội phạm (1367); *calang manih* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 xương người (1415); *pajieng rap manih* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 dựng nên người ta (1550); *craing panjai manih* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 muốn giết người (1548); *asei manih* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 xác người (1805).

manuk 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 [Chäm: *manuk* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫] gà. ■ *manuk glai* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 gà rừng (135); *sruh manuk* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 ổ gà (155); *manuk kanyaok* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 gà gáy (219); *manuk tanaow* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 gà trống (571); *ajrang manuk* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 chuồng gà (729); *manuk ramah* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 gà tây (802); *manuk ana ap anak* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 gà mái úm con (958); *baoh manuk* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 trứng gà (1234).

manyak 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 [Chäm: *manyak* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫] dầu. ■ *saiy mac manyak* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 xe máy dầu (1794).

manyam ម៉យ៉ាម (trong cụm từ: *manyam giep* ម៉យ៉ាម គ្រឿង) đường tra (120).
 * Không biết <đường tra> trong câu này có nghĩa gì?
manyi ម៉យ៉ាម [Chăm: *manyi* ម៉យ៉ាម] kêu. ■ *raméng manyi* រ៉ាម៉េង ម៉យ៉ាម cộp kêu (1373).
manyum ម៉យ៉ាម, **nyam** យ៉ាម [Chăm: *manyum* ម៉យ៉ាម] uống. ■ *manyum aia* ម៉យ៉ាម យ៉ាម uống nước (786); *manyum tapai* ម៉យ៉ាម ត៉ាប៉ាយ uống rượu cần (1631); *jraw manyum* គ្រាវ ម៉យ៉ាម thuốc uống (1856).
mao ម៉ោ មើម *mao* ម៉ោ.
maok ម៉ោក [Chăm: *maok* ម៉ោក] I. con mọt. ■ *maok mbaoy* ម៉ោក ម៉ាប៉ាយ (con) chuòn chuòn (136).
maok ម៉ោក, **mék** ម៉េក II. [Chăm: *muk* ម៉ុក] bà. ■ *ong maok* ង ម៉ោក ông bà (853); *ong mék* ង ម៉េក ông nội (892); *maok pajaih* ម៉ោក ប៉ាយ៉ាយ bà nội (1544); *maok ama* ម៉ោក ម៉ា ម៉ាយ bà ngoại (1545); *maok auai* ម៉ោក ម៉ាយ ង ông bà (1549).
maom ម៉ោ , **maim** ម៉ៃ [Chăm: *mem* ម៉េ] bú. ■ *hamaw maom* ហាវ ម៉ោ cho bú (873).
maon ម៉ោន [Chăm: *kamuen* កាម៉េន] cháu (1818).
maot ម៉ោត cội, vốn (1006).
maot ម៉ោត khỏi, rồi. ■ *dep maot* ដេប ម៉ោត trốn khỏi (1366).
mar ម៉ា [Chăm: *amal* ម៉ា] sãn (957).
mariah ម៉ារ៉ាយ [Chăm: *mariah* ម៉ារ៉ាយ] đồ. ■ *lan mariah* លាន ម៉ារ៉ាយ đất sét (1049).
maruh ម៉ារុ មុត mủ, nhọt mủ. ■ *mét maruh* ម៉េត ម៉ារុ mọc mụn (43); *maruh ranah darah* ម៉ារុ រ៉ាណា ម៉ារុ máu mủ (1714).
masam ម៉ាសាម [Chăm: *mathem* ម៉ាសាម] chua (1191).
masin ម៉ាសិន [Chăm: *masin* ម៉ាសិន] (nước) mắm. ■ *aia masin* យ៉ា ម៉ាសិន nước mắm (1190).
mat ម៉ាត [Việt] mắt, có giá. ■ *mat ndei* ម៉ាត ណៃ mắt lấm (1634).
mata ម៉ាតា [Chăm: *mata* ម៉ាតា] mắt. ■ *balang mata* ហាង ម៉ាតា mở mắt ra (107); *anak mata* ម៉ាតា ម៉ាតា trước mặt (239); *tabiak mata* តាប៉ាយ ម៉ាតា ra mắt (699); *mata ikan takai* ម៉ាតា ម៉ាតា តាយ ម៉ាត cá (926); *ka-nduh mata* កាណុ ម៉ាតា mĩ mắt (1335); *bém hagah mata* បេម ហាហ ម៉ាតា ម៉ាត ដៃ một mắt (1447); *mata kayau* ម៉ាតា ម៉ាយ ម៉ាត cây (1529); *pik mata* ម៉ាយ ម៉ាត ម៉ាយ nhấm mắt (1616).
matah ម៉ាតា [Chăm: *matah* ម៉ាតា] sông, tươi. ■ *kayau matah* ម៉ាយ ម៉ាតា ម៉ាយ cây tươi (314); *patey matah* ប៉ាយ ម៉ាតា ម៉ាយ chuói sông (1456).
mati ម៉ាតី [Chăm: *matuei* ម៉ាតី] mồ côi (92).

- matian** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *matian* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫] có thai, mang thai. ■ *matian galac* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 có chứa lại, có thai lại (1497).
- matuw** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *matuw* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫] dâu, rể. ■ *matuw kamey* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 con dâu (22); *ngap matuw* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 làm dâu, làm rể (1494).
- maw** 𑜋𑜰𑜫, **mao** 𑜋𑜰𑜫 **hamaw** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫, **hamao** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 [Jarai: *mau*, Radé: *mão*] có, được. ■ *hamao drain* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 có phép (105); *gram hamao* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 gặp được (260); *daok hamaw dang* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 còn có nữa (679); *sit hamaw* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 ít có (695); *hamaw glac* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 có tội (696); *hamaw nyep* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 có khi, có lẽ (797); *saoh hamaw* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 không có (820); *nao saoh hamaw* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 đến không được (844); *hamaw maom* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 cho bú (873); *guk hamaw ai saoh maw ai kamey* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 tôi có anh nhưng không có chị (1501); *saoh hamaw* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 không có (1696); *hamaw tian pap* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 có lòng thương xót (1814); *saoh maw* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 không có (353); *ngap saoh maw* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 làm không được (364); *saoh maw aya* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 không đủ (381); *théy maw aya* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 thôi không được (382); *guk hamaw ai saoh maw ai kamey* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 tôi có anh nhưng không có chị (1501); *luén saoh mao* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 nuốt không được, nuốt không trôi (1576).
- mban** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 [Việt] bánh. ■ *saiy ha mban* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 xe một bánh (1124).
- mban** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 [Việt] bánh. ■ *mban saiy padar* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 bánh xe quay (963); *mban ca-ndaih* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 đường tán (1865).
- mbaoh** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *mboh* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫] thấy. ■ *aoh mbaoh* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 (4), *saoh mbaoh* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 (819), *mbaoh oh* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 (1250) không thấy; *saoh mbaoh jalan* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 không thấy con đường (698).
- mbaok** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *mbaok* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫] mặt. ■ *tapai mbaok* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 rửa mặt (1035); *raw mbaok* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 rửa mặt (1528).
- mbaoy** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 (trong cụm từ: *maok mbaoy* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫) (con) chuồn chuồn (136).
- mbaw** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 [Việt] (cái) bào (399).
- mbei** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 sự việc (85).
- mbeng** 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *mbeng* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫] I. 1. ăn, dùng cơm. ■ *mang pabuy* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 máng heo ăn (40); *lac mbeng bu* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜤𑜂𑜫

mbéng ម៉េង់ *hàm thiéc*. ■ *mbéng asaih* ម៉េង់ ម៉ាសៃ ម៉ាសៃ *hàm thiét ngựa* (1199).

mbuk ម៉ុក [Chăm: *mbuk* ម៉ុក] tóc. ■ *anak mbuk* ម៉ុក ម៉ាណ ម៉ុក *búi tóc* (505); *traik mbuk* ម៉ុក ម៉ាណ *hót tóc* (1824).

mbuék ម៉ុយ៉េក [Việt] *búa Mọi* (1295).

mbuw ម៉ុយ [Chăm: *mbuw* ម៉ុយ] *hôi, mùi*. ■ *mbuw phu* ម៉ុយ ផូ *thom, mùi thơm* (1487).

mbuy ម៉ុយ [Việt] *bụi*. ■ *mbuy lan* ម៉ុយ លា *bụi đất* (723).

māk ម៉ាក [Việt] *mực* (523).

miait ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *hamiet* ម៉ៃ ម៉ៃ] *luôn luôn, mãi mãi* (232).

mik ម៉ិក (trong cụm từ: *klaik mik* ម៉ិក ម៉ៃ) *chuối* (1229).

mit ម៉ិត [Việt] (cây) *mít* (883).

mrai ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *mrai* ម៉ៃ ម៉ៃ] *sỏi chỉ*. ■ *mrai kabuak* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *chỉ tơ* (475); *mrai baoh* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *chỉ hột* (1242).

mék ម៉ៃ ម៉ៃ *xem maok* ម៉ៃ ម៉ៃ.

méng ម៉ៃ ម៉ៃ *xem raméng* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ.

mét ម៉ៃ ម៉ៃ [Việt] *mọc*. ■ *mét maruh* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *mọc mụn* (43).

muo ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *mu* ម៉ៃ] (con) *mỏi* (332).

naih ម៉ៃ ម៉ៃ *thím* (1561).

nam ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *nem* ម៉ៃ] (số) *sáu* (236).

nan ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *nan* ម៉ៃ ម៉ៃ] *đó*. ■ *ba sarak nan tagék* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đem sách đó lên* (840); *halei nan* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *cùng vậy* (1428); *ni nan* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *này đó* (1593).

nao ម៉ៃ ម៉ៃ [Chăm: *nao* ម៉ៃ ម៉ៃ] *đi*. ■ *nao gleng* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi thăm* (67); *nao aih* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi ía* (99); *nao padraong* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi qua, đi ngang* (104); *nao ma-aiak* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi đá* (196); *nao lakuk* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi khỏi* (352); *nao panah* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi bắn* (542); *nao patiap* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi săn* (543); *nao klang* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi mau* (590); *nao paruy* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi đám cưới* (616); *nao rei* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi riêng lẻ* (680); *jalan nao* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đường đi* (738); *nao lahik* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi mát* (817); *nao saoh hamaw* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đến không được* (844); *ba nao saiy* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đưa đi xe* (889); *waih nao* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *tránh đi* (927); *ték nao* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *lấy đi* (984); *nao ngai* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi qua, đi ngang* (1417); *nao jalan* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi đường* (1474); *nao haluw* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi trước* (1475); *nao cakak* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi rước* (1476); *nao cang* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *chờ đợi* (1477); *nao padrah* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi mau* (1478); *nao tabiak* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi ra* (1482); *nao gan* ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ ម៉ៃ *đi qua, đi ngang* (1481);

nao pagah 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1665); *ba nao* 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1849); *nao luc* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1480).

nda 𑜋𑜰𑜫 [Jarai: *dda*] 𑜇𑜡𑜫, 𑜇𑜡𑜫. ■ *nda galac* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (282).

nda 𑜋𑜰𑜫 phước (772).

ndaih 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *ndaih* 𑜋𑜰𑜫] 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫. ■ *huec ndaih anak* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (103); *ndaih anak* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (578).

ndait 𑜋𑜰𑜫 [Việt] I. 𑜇𑜡𑜫. ■ *ndait haot* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (793).

ndait 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *anaih* 𑜋𑜰𑜫] II. 𑜇𑜡𑜫, 𑜇𑜡𑜫. ■ *anak ra-ndait* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (173); *raong rabang ndait* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (418); *cek ndait* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (451); *talei kawat ndait* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1245); *ajan ndait* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1542); *ciim ndait* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1757); *kayau sua ndait* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1775).

ndaiv 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 (956).

ndak 𑜋𑜰𑜫 [Việt] 𑜇𑜡𑜫. ■ *asaih ndak* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (528).

ndang 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *ndang* 𑜋𑜰𑜫] 𑜇𑜡𑜫. ■ *ndih ndang* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (26).

ndaoh 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *ndaoh* 𑜋𑜰𑜫] 𑜇𑜡𑜫. ■ *ndaoh tabiak* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1208); *ndaoh dum ca-ndieng takai tabiak* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1262).

ndaong 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1056).

ndaot 𑜋𑜰𑜫 [Jarai: *dot*] 1. 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫. ■ *manih ndaot* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (69); *cai ndaot* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1837). 2. 𑜇𑜡𑜫. ■ *aia ndaot* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (556). 3. 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫. ■ *daok ndaot* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (836).

ndaw 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *ndaw* 𑜋𑜰𑜫] 𑜇𑜡𑜫 (1207).

ndei 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *ndei* 𑜋𑜰𑜫] 𑜇𑜡𑜫, 𑜇𑜡𑜫. ■ *biai ndei* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 hay nói (82); *dai ndei* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (134); *ha-uh ndei* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (655); *sit ndei* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1222); *khaok ndei* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1416); *lo ndei* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1601); *halam ndei* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1633); *mat ndei* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (1634).

ndâm 𑜋𑜰𑜫 [Jarai: *ddam*] 𑜇𑜡𑜫, 𑜇𑜡𑜫. ■ *ndâm krah* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (734).

ndiep 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *ndiep* 𑜋𑜰𑜫] (gạo) 𑜇𑜡𑜫 (1533).

ndih 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *ndih* 𑜋𑜰𑜫] 𑜇𑜡𑜫, 𑜇𑜡𑜫. ■ *ndih ndang* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (26); *ndih kup* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (27); *ndih cain* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (28); *ndih kacén* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 (29).

ndik 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *ndik* 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫] **1.** leo, trèo. ■ *ndik cek* 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜃𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 lên núi (732); *ba ndik* 𑜃𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 đưa lên (864). **2.** tăng, gia tăng. ■ *mbeng ndik* 𑜓𑜤 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 ăn lòi (1808).

nding 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *nding* 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫] ống. ■ *nding nyuk* 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 ống điều (1316).

nding 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 [Việt] đinh. ■ *peng nding* 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 đóng đinh (1021).

ndo 𑜏𑜢𑜤 [Việt] đờ. ■ *ndo paoh* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 chìa khóa (1348); *ndo karek* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 ống khóa (1349); *ndo anan* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 loài vật (1395).

ndu 𑜏𑜢𑜤 [Việt] đủ. ■ *saoh kham saoh ndu* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 không thiếu không đủ (843).

nduac 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫, **nduec** 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫, **auac** 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 [Chăm: *nduec* 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫] chạy. ■ *nduac tiep* 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 nhảy múa (310); *asaih nduac* 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 ngựa sai (1351); *mac nduac* 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 máy chạy (1519).

nduan 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 [Chăm: *nduan* 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫] nón. ■ *nduan hala* 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 nón lá (90).

nduec 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 xem **nduac** 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫.

ndéng 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 (trong cụm từ: *ndéng da* 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜃𑜫) mỏ ác (165).

ndul 𑜏𑜢𑜤 [Jarai: *ddul*] cán (163).

ndung 𑜏𑜢𑜤 [Chăm: *ndung* 𑜏𑜢𑜤] bao. ■ *ndung phao* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 bao súng (903).

ndut 𑜏𑜢𑜤 [Jarai: *ddut*] **1.** cụt, ngắn. ■ *ndut tangin* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 lóng tay (207). **2.** nhỏ, trẻ (1452).

neh 𑜏𑜢𑜤 (trong cụm từ: *laik neh* 𑜏𑜢𑜤 cùng vậy (1842).

ngai 𑜏𑜢𑜤 qua, ngang. ■ *nao ngai* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 đi qua, đi ngang (1417).

ngan 𑜏𑜢𑜤 xem **angan** 𑜏𑜢𑜤.

ngaok 𑜏𑜢𑜤 [Chăm: *ngaok* 𑜏𑜢𑜤] bao. ■ *tagék pa ngaok* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 lên trên (731); *ngaok abih buak* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 trên hết mọi việc (858); *gah ngaok* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 mặt trên (1461).

ngaom 𑜏𑜢𑜤 sương mù (1036).

ngaon 𑜏𑜢𑜤, **ngon** 𑜏𑜢𑜤 [Việt] ngon, nguyên chất. ■ *tapai ngon* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 rượu mạnh, rượu nguyên chất (360); *tapai ngaon* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 rượu mạnh (826).

ngaong 𑜏𑜢𑜤 [Việt] (con) ngỗng (304).

ngap 𑜏𑜢𑜤 [Chăm: *ngap* 𑜏𑜢𑜤] làm. ■ *ngap sait* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 làm xấu (2); *ngap câng* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 làm chùng (204); *ngap cayah* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 làm hư (248); *ngap hep kayau* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 hơ cây (327); *ngap alah* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤 làm biếng, luôi biếng (359); *ngap saoh maw* 𑜏𑜢𑜤 𑜏𑜢𑜤

làm không được (364); *apak ngap* ម្តាយកា កុំ ឲ្យ ឈប់ ធ្វើ (390); *ngap yanan* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (403); *ngap habar* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (404); *ngap pacah* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (437); *ngap hla* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (442); *ngap buak* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (472); *ngap suw* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (588); *saoh ngap aya bih* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (703); *ngap galac* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1066); *mbing ngap buak* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1088); *pandal ngap* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1204); *rek ngap ciew* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1205); *ngap krung* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1283); *ngap rek* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1312); *raong ngap anak* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1385); *ngap pabuy* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1491); *ngap saoh* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1492); *ngap matuw* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1494); *draom kayau ngap apuh* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1574); *ngap saoh jieng* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1706); *ngap tapai* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1801).

ngon កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់. កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់.

ni វិ [Chăm: *ni* វិ] này, nay. ■ *malam ni* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1521); *jayep ni* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1556); *aem ni* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1558).

njai កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ [Jarai: *jjei*, Radé: *djié*] 1. កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់. ■ *njai manih* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1196); *ciip njai* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1384); *jaik njai* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1523). 2. កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់. ■ *nyai apuy* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (722).

njam កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ [Chăm: *njam* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់] rau. ■ *atuk njam mbeng* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (485).

njip កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ [Việt] nhíp, kêt, vá. ■ *njip aw* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1313).

njrang កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (con) beo (1760).

njuk កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ [Chăm: *njuk* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់] hút. ■ *haot njuk* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1315); *nding njuk* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1316).

nut កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ [Việt] nút. ■ *nut aw* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1572).

nya កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់, **nyuw** កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ [Chăm: *nyu* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់] nó, hăn. ■ *manih glac nya dep* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (1367).

nyai កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ xem **njai** កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់.

nyair កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ quò rày (1443).

nyait កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ cà lăm (101).

nyak កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ [Việt] nhá, chớp. ■ *dam nyak* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ (456).

nyal កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់ [Chăm: *jhal* កុំ ឲ្យ ធ្លាក់ ធ្លាក់] đẩy (1015).

nyam 𑜋𑜰𑜫 xem **manyum** 𑜇𑜡𑜫.

nyam 𑜋𑜰𑜫 [Kampuchea] ăn. ■ *nyam blaoh* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 ăn ròi (1336).

nyan 𑜋𑜰𑜫, **tian** 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *tian* 𑜋𑜰𑜫] 𑜇𑜡𑜫. ■ *hamaw nyan pap* 𑜇𑜡𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 (1141), *hamaw tian pap* 𑜇𑜡𑜫 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 (1814) có lòng thương xót.

nyep 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *tiap* 𑜋𑜰𑜫] **I.** mỗi. ■ *nyep mbeng* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 mỗi khi (60); *nyep harei* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 mỗi ngày (631).

nyep 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *njap* 𑜋𑜰𑜫] **II.** đúng, phải. ■ *nyep ka panan* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 đúng như vậy (79); *nyep saoh* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 không được (583); *hamaw nyep* 𑜇𑜡𑜫 𑜋𑜰𑜫 có khi, có lẽ (797).

nyih 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *nyuh* 𑜋𑜰𑜫] hí. ■ *nyih adung* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 hí mùi (559).

nyruk 𑜋𑜰𑜫 (nước) sơn (39).

nyuah 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *njruah* 𑜋𑜰𑜫] (con) mang (808).

nyuain 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *tanuen* 𑜋𑜰𑜫] 𑜇𑜡𑜫 dây. ■ *ha-arak nyuain* 𑜇𑜡𑜫 𑜋𑜰𑜫 sợi dây (283).

nyuain 𑜋𑜰𑜫 [Jarai: *khuen*] cà rá. ■ *buh nyuain* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 đeo cà rá (621).

nyuh 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *njuh* 𑜋𑜰𑜫] củi. ■ *paok nyuh* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 bó củi (1022); *jaong dâng kaoh nyuh* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 riu chặt củi (1202); *kaoh nyuh* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 chặt củi (1386); *blah nyuh* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 chẻ củi (1387).

nyuk 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *nyuk* 𑜋𑜰𑜫] lặn. ■ *nyuk trun* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 lặn xuống (1630).

nyung 𑜋𑜰𑜫 [Việt] nhung. ■ *nyung rasa* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 nhung nai (1573).

nyuw 𑜋𑜰𑜫 xem **nya** 𑜋𑜰𑜫.

oh 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *oh* 𑜋𑜰𑜫] không. ■ *mbaoh oh* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 không thấy (1250).

ong 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *ong* 𑜋𑜰𑜫] ông. ■ *ong maok* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 ông bà (853); *ong mék* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 ông nội (892).

pa 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *hapak* 𑜋𑜰𑜫, *pak* 𑜋𑜰𑜫] **I. 1.** đầu, ở đầu. ■ *nao pa gah* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 đi đầu (1665). **2.** đến, tới. ■ *tagék pa ngaok* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 lên trên (731); *rai pa ni* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 lại đây (1473).

pa 𑜋𑜰𑜫, **ta** 𑜋𑜰𑜫 (= *bi* 𑜋𑜰𑜫) **II.** nguyên từ dùng để biến tính từ thành trạng từ. ■ *papit pa daiy* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 khinh dễ (131); *puec pa biak* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 quyết nói thật (407); *biai pa bhen* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 nói láo (413), *biai pa dhen* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 (640); *raong pabuy pa lamak* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 nuôi heo cho mập (1106); *ta drah* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 nhanh, mau (1422); *nao pa drah* 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 đi mau (1478).

pa-ak 𑜋𑜰𑜫 [Chăm: *pa-ak* 𑜋𑜰𑜫] nách (961).

pa-aok វាចន្តរក [Chăm: *pa-aok* វាចន្តរក] xoài. ■ *baoh pa-aok* មាត់ វាចន្តរក trái xoài (942).

pa-ar វាចន្តរក [Chăm: *bi-ar* វាចន្តរក] giấy. ■ *ba pa-ar* វិ វាចន្តរក đem cuốn sách, mang cuốn sách (377).

pabah វាចន្តរក [Chăm: *pabah* វាចន្តរក] miệng. ■ *ha pabah* វា វាចន្តរក há miệng (454); *kabum pabah* កាបុម វាចន្តរក ngậm miệng (525); *auaik pabah* ឧយ៉ៃក វាចន្តរក móm miệng (969).

pabaiy វាចន្តរក [Chăm: *pabaiy* វាចន្តរក] dê. ■ *pabaiy aná* វាចន្តរក ណាវ៉ៃ ដេ cái (400); *pabaiy tanaow* វាចន្តរក ពាចន្តរក ដេ đực (402).

pa biak វា វាចន្តរក [Chăm: *bi biak* វា វាចន្តរក] thật, quả thật. ■ *puec pa biak* ភ្នែក វាចន្តរក quyết nói thật (407).

pablei វាចន្តរក [Chăm: *pablei* វាចន្តរក] bán. ■ *sang pablei* វា វាចន្តរក tiệm tạp hóa (646).

pabung វាចន្តរក [Chăm: *pabung* វាចន្តរក] đỉnh, nóc. ■ *pabung saiy* វាចន្តរក ឆ្មារ មួយ xe (855); *pabung sang* វាចន្តរក វា វាចន្តរក nóc nhà (1286).

pabuy វាចន្តរក (phía) Bắc. ■ *angin pabuy* ឧទ្ទិស វាចន្តរក gió Bắc (500).

pabuy វាចន្តរក [Chăm: *pabuy* វាចន្តរក] heo. ■ *mang pabuy mbeng* វា វាចន្តរក វា វាចន្តរក máng heo ăn (40); *raong pabuy pa lamak* វា វាចន្តរក វា វាចន្តរក nuôi heo cho mập (1106); *pabuy glai* វាចន្តរក ឆ្មារ heo rừng (1299); *lamak pabuy* វាចន្តរក វាចន្តរក mò heo (1326); *ngap pabuy* វាចន្តរក វាចន្តរក làm heo (1491); *dua drei pabuy* វា វាចន្តរក hai con heo (1650).

pacah វាចន្តរក [Chăm: *pacah* វាចន្តរក] bẻ, tróc, nút. ■ *pacah tabiak* វាចន្តរក វាចន្តរក tróc ra, nút ra (118); *ngap pacah* វាចន្តរក វាចន្តរក làm bẻ (437).

pacaiy វាចន្តរក bao. ■ *pacaiy cih jraw* វាចន្តរក វាចន្តរក bao thuốc (989).

pacray វាចន្តរក sự quan hệ, sự liên kết (593).

padai វាចន្តរក, **badai** វាចន្តរក [Chăm: *padai* វាចន្តរក] lúa. ■ *canuh padai* វាចន្តរក វាចន្តរក vựa lúa (76); *padai kayuen* វាចន្តរក វាចន្តរក lúa sớm (166); *banga badai* វាចន្តរក វាចន្តរក bông lúa (444); *taong padai* វាចន្តរក វាចន្តរក đóng lúa (495); *juak padai* វាចន្តរក វាចន្តរក đập lúa (586); *aduk padai* វាចន្តរក វាចន្តរក vựa lúa (765); *jadrang daok yuak padai* វាចន្តរក វាចន្តរក វាចន្តរក chòi ở để gặt lúa (768); *prai padai* វាចន្តរក វាចន្តរក gieo lúa (1155); *cambu padai* វាចន្តរក វាចន្តរក phối lúa (1303); *padai kak casak* វាចន្តរក វាចន្តរក lúa chưa chín (1454).

padaih វាចន្តរក đó, kia. ■ *mani padaih* វាចន្តរក វាចន្តរក từ này về sau (1291).

padar វាចន្តរក, **pader** វាចន្តរក [Chăm: *pader* វាចន្តរក] quay, trở, xoay. ■ *mban saiy padar* វាចន្តរក វាចន្តរក bánh xe quay (963).

paklah ពាក្យ [Chăm: *paklah* ពាក្យ] tha, thoát. ■ *paklah glac* ពាក្យ ពាក្យ tha tội (1467).

paksak ពាក្យ thè, nguyên rủa. ■ *paksak aia ju* ពាក្យ ពាក្យ thè nguyên, thè đến nước sôi (301).

pakuan ពាក្យ mau (602).

pala ពាក្យ [Chăm: *pala* ពាក្យ] gieo, trồng (1219).

palak ពាក្យ [Chăm: *palak* ពាក្យ] bàn. ■ *mak palak tangan* ពាក្យ ពាក្យ nắm bàn tay (153); *palak tangin apan galac* ពាក្យ ពាក្យ nắm bàn tay lại (168); *balang palak tangin* ពាក្យ ពាក្យ xoè bàn tay (192).

palei ពាក្យ [Chăm: *kalei* ពាក្យ] I. đào. ■ *palei lan* ពាក្យ ពាក្យ đào đất (977).

paley ពាក្យ [Chăm: *palei* ពាក្យ] II. áp, làng, xóm (432).

paliar ពាក្យ đá. ■ *ajan paliar* ពាក្យ ពាក្យ mưa đá (914).

palung ពាក្យ xú phương (1486).

pamegey ពាក្យ [Chăm: *pamegey* ពាក្យ] rung, lung lay. ■ *pamegey sei* ពាក្យ ពាក្យ cựa quây (235).

panah ពាក្យ [Chăm: *panah* ពាក្យ] bắn. ■ *nao panah* ពាក្យ ពាក្យ đi bắn (542); *panah hana* ពាក្យ ពាក្យ bắn nỏ (879); *panah phao* ពាក្យ ពាក្យ bắn súng (878).

panan ពាក្យ [Chăm: *panan* ពាក្យ] vậy, như vậy. ■ *nyep ka panan* ពាក្យ ពាក្យ đúng như vậy (79).

panang ពាក្យ [Chăm: *panang* ពាក្យ] cau. ■ *baoh panang* ពាក្យ ពាក្យ trái cau (44).

panao ពាក្យ hoan hô (1230).

panaok ពាក្យ [Chăm: *panaok* ពាក្យ] chúng. ■ *panaok guk* ពាក្យ ពាក្យ chúng tôi (34); *panaok ih hei* ពាក្យ ពាក្យ chúng nó (35).

panas ពាក្យ (cây) mít (201).

pa-ndaih ពាក្យ, **ndaih** ពាក្យ [Chăm: *pa-ndaih* ពាក្យ] nỏ. ■ *pa-ndaih tabiak* ពាក្យ ពាក្យ sanh ra (577). ■ *pa-ndaih* ពាក្យ là thể biến hình của từ gốc *ndaih* ពាក្យ <trỏ, sanh đẻ>. * Trong ngôn ngữ Chăm, *pa-ndaih* ពាក្យ có nghĩa <làm cho nỏ>.

pa-ndar ពាក្យ, **pa-ndal** ពាក្យ [Chăm: *pa-ndar* ពាក្យ] biểu, sai biểu. ■ *pa-ndar haluw* ពាក្យ ពាក្យ biểu trước (639); *pa-ndal ngap* ពាក្យ ពាក្យ biểu làm (1204).

pa-ndiak ពាក្យ [Chăm: *pa-ndiak* ពាក្យ] nóng, nắng. ■ *balan pa-ndiak* ពាក្យ ពាក្យ tháng nắng (268).

pa-ndih វាង្គិក [Chăm: *pa-ndih* វាង្គិក] hạ xuống. ■ *pa-ndih trun* វាង្គិក
 ធ្លាក់ hạ xuống, nằm xuống (330).

pa-ndik វាង្គិក [Chăm: *pa-ndik* វាង្គិក] đau, nhức. ■ *pa-ndik tung* វាង្គិក
 រោគ đau bụng (1307); *pa-ndik akaok* វាង្គិក ឆ្ងាត់ nhức đầu, đau
 đầu (1308); *ruak pa-ndik* វាង្គិក bệnh hoạn (1402).

pa-ndung វាង្គិក [Chăm: *ba-ndung* វាង្គិក] phòng. ■ *pa-ndung kalik*
 វាង្គិក phòng da (258).

pa-njai វាង្គិក, **pa-njrai** វាង្គិក, **panyei** វាង្គិក [Jarai: *pöjjei, mdjiê*] giết. ■
pa-njai asei វាង្គិក ឆ្ងាត់ giết ai (787); *craing pa-njai manih* វាង្គិក
 វាង្គិក muốn giết người (1548).

pa-njrai វាង្គិក xem **pa-njai** វាង្គិក.

pani វាង្គិក [Chăm: *pani* វាង្គិក] đây. ■ *rai pani* វាង្គិក lại đây (1473).

panuh វាង្គិក hiểm nghèo (1688).

panyan វាង្គិក [Chăm: *panyin* វាង្គិក] chén. ■ *panyan jaluk* វាង្គិក
 វាង្គិក chén bát (1451).

panyei វាង្គិក xem **pa-njai** វាង្គិក.

paoh វាង្គិក [Chăm: *peh* វាង្គិក] I. mở, tháo. ■ *ndo paoh* វាង្គិក chìa khóa
 (1348).

paoh វាង្គិក [Chăm: *paoh* វាង្គិក] II. nện, đập. ■ *paoh lan* វាង្គិក nện đất
 (313).

paoh វាង្គិក [Chăm: *paoh* វាង្គិក] III. rên, tạc (1279).

paok វាង្គិក [Chăm: *paok* វាង្គិក] I. bó. ■ *paok nyuh* វាង្គិក bó củi
 (1022); *paok adrang* វាង្គិក bó rom (1652); *paok harek* វាង្គិក
 bó cỏ (1653).

paok វាង្គិក (Chăm: *tapuk* វាង្គិក) II. sách. ■ *paok ba-ar* វាង្គិក cuốn
 sách (1144).

pap វាង្គិក (trong cụm từ: *ayar pap* វាង្គិក đọc nhãn (93). * Không
 biết nghĩa <đọc nhãn> ở đây ám chỉ gì?

pap វាង្គិក [Chăm: *pap* វាង្គិក] thương. ■ *hamaw tian pap* វាង្គិក có lòng
 thương xót (1814). * Trong ngôn ngữ Chăm, *pap* វាង្គិក có
 nghĩa <thương hại>.

papan វាង្គិក [Chăm: *papan* វាង្គិក] ván. ■ *papan sap* វាង្គិក ván
 ràm (1788).

papaok វាង្គិក [Chăm: *papaok* វាង្គិក] bó lại, gói lại (158).

papek វាង្គិក [Chăm: *rawek* វាង្គិក] 1. vuốt. ■ *papek asei* វាង្គិក
 vuốt ai (17). 2. rờ. ■ *papek tangan* វាង្គិក rờ tay (1485).

papit ភាសាខ្មែរ 1. khinh. ■ *papit padaiy* ភាសាខ្មែរ khinh dê (131). 2. nghịch ngợm, kiêu căng. ■ *aong papit* ភាសាខ្មែរ kễ nghịch (1437); *papit payep* ភាសាខ្មែរ kiêu ngạo, kiêu căng (252).

par ភាសា [Chăm: *hapel* ភាសាខ្មែរ] cánh tay. ■ *par rakiang* ភាសា ទីក្រុង cánh chỏ, cùi chỏ (66).

par ភាសា, **pel** ភាសា bay. ■ *ahaok par* ភាសា ម៉ាយ máy bay đang bay (1795).

parasaok ភាសា ផ្សេង ផ្សេង (159).

paruy ភាសា [Chăm: *paruei* ភាសាខ្មែរ] đám cưới. ■ *nao paruy* ភាសា ទៅ đám cưới (616); *paruy diep* ភាសា ទៅ cưới vợ (645). * Trong ngôn ngữ Chăm, *paruei* ភាសា có nghĩa <sui gia, thông gia>.

pasah ភាសា ខ្នាត (1201).

pasei ភាសា [Chăm: *pasei* ភាសាខ្មែរ] sắt. ■ *adraong pasei* ភាសា គ្រឿង cùi sắt (218); *hép dâng pasei* ភាសា គ្រឿង hộp bằng sắt (1139); *sang pasei* ភាសា គ្រឿង nhà sắt (1140); *pasei plak* ភាសា គ្រឿង cửa cái cửa (1799).

patah ភាសា (trong cụm từ: *ruak patah* ភាសា ជំងឺ bệnh tả (530).

pataow ភាសា [Chăm: *pataow* ភាសាខ្មែរ] 1. dạy, truyền. ■ *pataow sam* ភាសា គ្រឹះ thực tập (462); *tuy pataow brey* ភាសា គ្រឹះ theo học nghề (595); *pataow lac* ភាសា គ្រឹះ cắt nghĩa, giải thích (1189). 2. chỉ. ■ *gei patuw pataow* ភាសា គ្រឹះ trụ đá chỉ ranh giới (1507).

patap ភាសា [Chăm: *kitab* ភាសាខ្មែរ] sách (778). * *patap* ភាសា là gốc từ tiếng A Rập; Mã Lai viết là: *kitab*.

patar ភាសា [Chăm: *patal* ភាសាខ្មែរ] gói (174).

patey ភាសា [Chăm: *patei* ភាសាខ្មែរ] chuối. ■ *patey matah* ភាសា គ្រឹះ chuối sống (1456); *casi patey* ភាសា គ្រឹះ nải chuối (1656); *améng patey* ភាសា គ្រឹះ buồng chuối (1841).

pathau ភាសា [Chăm: *pathau* ភាសាខ្មែរ] cho biết. ■ *lac pathau* ភាសា គ្រឹះ rao cho biết (970).

patiap ភាសា [Chăm: *patiap* ភាសាខ្មែរ] đuổi, săn bắn. ■ *nao patiap* ភាសា គ្រឹះ đi săn (543).

patih ភាសា [Chăm: *patih* ភាសាខ្មែរ] trắng. ■ *baoh patih* ភាសា គ្រឹះ bắp chân (91).

patuh ភាសា [Chăm: *patuh* ភាសាខ្មែរ] nổ. ■ *baoh patuh* ភាសា គ្រឹះ trái pháo (904).

patuk ភាសា [Chăm: *patuk* ភាសាខ្មែរ] I. ho (464).

patuk ភាសា [Chăm: *batuk* ភាសាខ្មែរ] II. ngôi sao (1148).

patuw វ៉ាតូវ [Chăm: *batuw* វ៉ាតូវ] đá. ■ *abik patuw* ឆ្មាបិក វ៉ាតូវ liêng đá (501); *aia patuw* ឆ្មា វ៉ាតូវ nước đá (563); *cam patuw* ចាំ វ៉ាតូវ đập đá (1264); *gei patuw pataow* ឆ្មា វ៉ាតូវ វ៉ាតូវ trụ đá chỉ ranh giới (1507).

payak វ៉ាយាក់ [Chăm: *payak* វ៉ាយាក់] đài. ■ *mbeng payak* ម៉ែ វ៉ាយាក់ ăn tiệc (1512).

payep វ៉ាយ៉េប (trong cụm từ: *papit payep* វ៉ាយ៉េប វ៉ាយ៉េប) kiêu ngạo, kiêu cãnh (252).

payét វ៉ាយ៉េត địa ngục. ■ *jalan payét* វ៉ាយ៉េត វ៉ាយ៉េត con đường địa ngục (1059).

peh វ៉េ [Chăm: *peh* វ៉េ] mở, tháo. ■ *peh tabiak* វ៉េ វ៉ាយ៉ាក់ tháo ra (1014); *peh mbeng* វ៉េ ម៉ែ mở cửa (1655).

pel វ៉េត xem **par** វ៉េ.

peng វ៉េ [Chăm: *peng* វ៉េ] I. nghe, hiểu, vâng lời. ■ *peng sep* វ៉េ វ៉េ vâng lời (116); *saoh peng halei* វ៉េ វ៉េ không nghe đâu (806); *saoh peng* វ៉េ វ៉េ không nghe (821); *saoh peng sep* វ៉េ វ៉េ không vâng lời (1676).

peng វ៉េ [Chăm: *peng* វ៉េ] II. đóng. ■ *peng nding* វ៉េ វ៉េ đóng đinh (1021).

pha វ៉ា [Chăm: *pha* វ៉ា] đùi (452).

phain វ៉ាយ៉ៃ [Việt] phèn (1194).

phaing វ៉ាយ៉ៃ [Việt] phiện. ■ *jraw phaing* វ៉ាយ៉ៃ វ៉ាយ៉ៃ thuốc phiện (1317).

phan វ៉ាយ៉ៃ [Việt] phàn. ■ *phan karey* វ៉ាយ៉ៃ វ៉ាយ៉ៃ phàn riêng (414).

phao វ៉ាយ៉ៃ [Chăm: *phao* វ៉ាយ៉ៃ] súng. ■ *panah phao* វ៉ាយ៉ៃ វ៉ាយ៉ៃ bắn súng (878); *phao praong* វ៉ាយ៉ៃ វ៉ាយ៉ៃ súng lớn (902); *ndung phao* វ៉ាយ៉ៃ វ៉ាយ៉ៃ bao súng (903); *jraw phao* វ៉ាយ៉ៃ វ៉ាយ៉ៃ thuốc súng (1153).

pheng វ៉ាយ៉ៃ [Việt] phán. ■ *ca-ndaih pheng* វ៉ាយ៉ៃ វ៉ាយ៉ៃ miếng phán (446).

phey វ៉ាយ៉ៃ (cái) óc (51).

phik វ៉ាយ៉ៃ [Chăm: *phik* វ៉ាយ៉ៃ] đấng (465).

phu វ៉ាយ៉ៃ [Chăm: *phe* វ៉ាយ៉ៃ] thơm. ■ *mbuw phu* វ៉ាយ៉ៃ វ៉ាយ៉ៃ thơm, mùi thơm (1487).

phéh វ៉ាយ៉ៃ mèm, yếu (1484).

phun វ៉ាយ៉ៃ [Chăm: *phun* វ៉ាយ៉ៃ] cây. ■ *phun kayau* វ៉ាយ៉ៃ វ៉ាយ៉ៃ cây cói (1609).

pi វ៉ាយ៉ៃ có chữa, mang thai (489).

piaih ឆ្នាំ [Chăm: *pieh* ឆ្នាំ] dành, cát. ■ *piaih kung tabiak* ឆ្នាំ ក្នុង ការ ចុះ ខ្សែ ចេញ (526); *piaih la-ae* ឆ្នាំ ឆ្នាំ ដើម ឆ្នាំ (674); *piaih galac* ឆ្នាំ ឆ្នាំ ដើម ឆ្នាំ (975).

pih ឆ្នាំ ដំបូង, vét. ■ *pih galac* ឆ្នាំ ឆ្នាំ vét tích (1206).

pik ឆ្នាំ [Chăm: *pik* ឆ្នាំ] nhắm (mắt). ■ *pik mata* ឆ្នាំ ឆ្នាំ nhắm mắt (1616).

pla ឆ្នាំ lười. ■ *pla daw* ឆ្នាំ ឆ្នាំ lười guom (920).

plak ឆ្នាំ, **plat** ឆ្នាំ cửa. ■ *pasei plak* ឆ្នាំ ឆ្នាំ cái cửa (1126); *plat kayau* ឆ្នាំ ឆ្នាំ cửa cây (1673).

plat ឆ្នាំ xem **plak** ឆ្នាំ.

prai ឆ្នាំ [Chăm: *prai* ឆ្នាំ] rài, vôi. ■ *prai padai* ឆ្នាំ ឆ្នាំ gieo lúa (1827).

praok ឆ្នាំ [Chăm: *praok* ឆ្នាំ] (con) sóc (981).

praong ឆ្នាំ [Chăm: *praong* ឆ្នាំ] lớn, to. ■ *praong tel* ឆ្នាំ ឆ្នាំ lớn lên, lớn tuổi (125); *jalan praong* ឆ្នាំ ឆ្នាំ đường lớn (126); *praong gék* ឆ្នាំ ឆ្នាំ lớn lên (127); *la-i praong* ឆ្នាំ ឆ្នាំ thùng lớn (431); *cek praong* ឆ្នាំ ឆ្នាំ núi lớn (450); *katal lo praong* ឆ្នាំ ឆ្នាំ ngựa nhiều (608); *praong glaong* ឆ្នាំ ឆ្នាំ cao lớn (633); *phao praong* ឆ្នាំ ឆ្នាំ súng lớn (902); *ciew praong* ឆ្នាំ ឆ្នាំ chiếu lớn (996); *caih praong banga* ឆ្នាំ ឆ្នាំ hoa nở bụi (1231); *ajan praong* ឆ្នាំ ឆ្នាំ mưa lớn (1541); *jaong praong* ឆ្នាំ ឆ្នាំ búa lớn (1577).

prân ឆ្នាំ [Chăm: *prân* ឆ្នាំ] sức lực (861).

puai ឆ្នាំ [Chăm: *pluai* ឆ្នាំ] (trái) bí (333).

puc ឆ្នាំ [Chăm: *buc* ឆ្នាំ] nhỏ, bút (662).

pé ឆ្នាំ [Chăm: *pé* ឆ្នាំ] ngàì, ông chủ. ■ *pé sang* ឆ្នាំ ឆ្នាំ chủ nhà (933).

puec ឆ្នាំ [Chăm: *pruec* ឆ្នាំ] ruột. ■ *duy puec* ឆ្នាំ ឆ្នាំ kéo ruột (1008); *ruak taglaoh puec* ឆ្នាំ ឆ្នាំ bệnh ruột thừa (1039).

puec ឆ្នាំ [Chăm: *puec* ឆ្នាំ] đọc, nói. ■ *puec pabiak* ឆ្នាំ ឆ្នាំ quyết nói thật (407); *thau puec* ឆ្នាំ ឆ្នាំ biết đọc (592).

pék ឆ្នាំ [Chăm: *brok* ឆ្នាំ] dậy thì. ■ *pék dara* ឆ្នាំ ឆ្នាំ gái tới tuổi trưởng thành (1129).

puh ឆ្នាំ I. quét. ■ *puh sang* ឆ្នាំ ឆ្នាំ quét nhà (968).

puh ឆ្នាំ II. đuổi, xua. ■ *puh kabaw* ឆ្នាំ ឆ្នាំ đuổi trâu (1274).

puk ឆ្នាំ [Chăm: *puk* ឆ្នាំ] xóm, làng. ■ *puk nanaih* ឆ្នាំ ឆ្នាំ trẻ em (49).

ra ឆ្នាំ xem **rang** ឆ្នាំ.

ra-ndait វង្សាចា ខេម **nanaih** វង្សាចា.

ra-ong វង្សា [Chăm: *ra-ong* វង្សា] hó. ■ *ra-ong rabang ndait* វង្សា វង្សា វង្សា
hó nhỏ (418).

rabang វង្សា [Chăm: *labang* វង្សា] lô, hang. ■ *ra-ong rabang ndait* វង្សា
វង្សា វង្សា hó nhỏ (418).

rabuk វង្សា [Chăm: *rabuk* វង្សា] bao. ■ *sun rabuk* វង្សា វង្សា trên bao
(499).

rabuw វង្សា [Chăm: *rabuw* វង្សា] (số) ngàn (1784).

radaih វង្សា [Chăm: *radaih* វង្សា] xe. ■ *ca-ndaih radaih* វង្សា វង្សា
bánh xe (1391).

radu វង្សា [Chăm: *tadu* វង្សា] lành, giảm (117).

ragah វង្សា [Chăm: *lagah* វង្សា] mọi (1777).

rah វង្សា [Chăm: *trah* វង្សា] I. chài, phá. ■ *rah akaok* វង្សា វង្សា chài đầu
(1342).

rah វង្សា [Chăm: *rah* វង្សា] II. đạo, đọc. ■ *aio rah* វង្សា វង្សa kêu rao (794).

rai វង្សា [Chăm: *marai* វង្សា] lại, đến, tới. ■ *rai pa ni* វង្សា វង្សា lại đây
(1473).

rak វង្សា xem **ranak** វង្សា.

rakaong វង្សា [Chăm: *rakaong* វង្សា] hòng (860).

rakiang វង្សា [Chăm: *akiéng* វង្សា] góc. ■ *par rakiang* វង្សា វង្សា cánh
chỏ, cùi chỏ (66).

rakik វង្សា [Mã Lai: *rakit*, Chăm: *rakik* វង្សា] bè (1085).

rakuah វង្សា vàng nghề (659).

ralang វង្សា [Chăm: *ralang* វង្សា] tranh, rá. ■ *kadring ralang* វង្សា វង្សា
vách tranh (502).

ralo វង្សា, **lo** វង្សា [Chăm: *ralo* វង្សា] nhiều, lắm, quá. ■ *katal lo praong*
វង្សា វង្សា ngựa nhiều (608); *lo manih* វង្សា វង្សា nhiều người
(678); *lo ndei* វង្សា វង្សា nhiều quá (857); *mbeng lo glac* វង្សា វង្សា
nhiều tội lỗi (881); *lo jain* វង្សា វង្សា nhiều tiền (1455); *atah lo*
វង្សា វង្សា xa lắm (1594).

ramah វង្សា (trong cụm từ: *manuk ramah* វង្សា វង្សា) I. gà Tây (802).

ramah វង្សា [Chăm: *ramâh* វង្សា] II. tê giác (1114).

raméng វង្សា, **lamaong** វង្សា, **laméng** វង្សា, **méng** វង្សា [Chăm:
ramaong វង្សា] cọp. ■ *ikan lamaong* វង្សា វង្សា cá mập (152);
huc méng វង្សា វង្សា (369), *huc laméng* វង្សា វង្សា (1711) sợ
cọp; *krung takai raméng* វង្សា វង្សា đầu chân cọp (1284);
raméng tanaow វង្សា វង្សា cọp đực (1371); *raméng banai*

၎င်းတို့ ဖုတ်ထု cốp cái (1372); *raméng manyi* ၎င်းတို့ ဖုတ်ထု cốp kêu (1373).
ranah ၎င်းတို့ [Chăm: *lanâh* ၎င်းတို့] mú. ■ *maruh ranah darah* ၎င်းတို့ ဖုတ်ထု máu mú (1714).
ranaih ၎င်းတို့ xem **nanaih** ၎င်းတို့.
ranaih ၎င်းတို့, **ra-ndait** ၎င်းတို့, **nanaih** ၎င်းတို့ [Chăm: *ranaih* ၎င်းတို့] trê em. ■ *puk nanaih* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ trê em (49); *anak ra-ndait* ၎င်းတို့ trê con, trê em (173).
ranak ၎င်းတို့, **rak** ၎င်းတို့ [Chăm: *ranák* ၎င်းတို့] mê, ham. ■ *ranak mbeng* ၎င်းတို့ မဲ mê ăñ, ham ăñ (148); *rak mbeng* ၎င်းတို့ မဲ (1078), *rak mbeng* ၎င်းတို့ မဲ mê ăñ (1551).
ranang ၎င်းတို့ [Chăm: *ranang* ၎င်းတို့] rộng rãi (1278).
rang ၎င်းတို့ xem **arang** ၎င်းတို့.
rang ၎င်းတို့, **ra** ၎င်းတို့ (chữ viết tắt của từ *arang* ၎င်းတို့, *areng* ၎င်းတို့) người ta, nhân loại. ■ *rang halun* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ người đầy tớ (133); *anak ra ndait* ၎င်းတို့ trê con, trê em (173).
ranung ၎င်းတို့ [Chăm: *lanung* ၎င်းတို့] (con) lươn (1590).
raong ၎င်းတို့ [Chăm: *araong* ၎င်းတို့] I. lũng. ■ *calang raong* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ xương sổng (233).
raong ၎င်းတို့ [Chăm: *raong* ၎င်းတို့] II. nuôi. ■ *anak raong* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ con nuôi (1397); *raong ngap anak* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ nuôi làm con (1385); *raong pabuy pa lamak* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ nuôi heo cho mập (1779).
rap ၎င်းတို့ [Phạn: *rāpa*, Chăm: *rup* ၎င်းတို့] thân thể. ■ *pajieng rap manih* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ dựng nên người ta (1550).
rasa ၎င်းတို့ [Chăm: *rasa* ၎င်းတို့] (con) nai. ■ *nyung rasa* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ hung nai (1573).
rasung ၎င်းတို့ [Chăm: *lasung* ၎င်းတို့] cỏi (1651).
ratah ၎င်းတို့ [Chăm: *latah* ၎င်းတို့] (con) đĩa (928).
ratak ၎င်းတို့ [Chăm: *ratak* ၎င်းတို့] đậu (1379).
ratuh ၎င်းတို့ [Chăm: *ratuh* ၎င်းတို့] (số) trăm (1091).
raw ၎င်းတို့ [Chăm: *raw* ၎င်းတို့] rửa. ■ *raw mbaok* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ rửa mặt (1528); *raw takai* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ rửa chân (1755).
rawek ၎င်းတို့ [Chăm: *rawek* ၎င်းတို့] rờ. ■ *rawek lua lua* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ rờ nhè nhẹ (56).
rayuh ၎င်းတို့ [Chăm: *yuh* ၎င်းတို့] run, rung. ■ *magei rayuh* ၎င်းတို့ ၎င်းတို့ lúc lắc (1864).

rei 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *karei* 𑜋𑜂𑜫] khác, lạ. ■ *nao rei* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 đi riêng rề (680).

rek 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *harek* 𑜋𑜂𑜫] cò. ■ *ngap rek* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 làm cò (1312); *rek maglai* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 cò hoang (1173); *rek ngap ciew* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 làm chiếu (1205).

rep 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *rep* 𑜋𑜂𑜫] (trong cụm từ: *srao rep* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫) khỏi sự (1854).

res 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *ruah* 𑜋𑜂𑜫] chọn, lựa (1382).

ret 𑜋𑜂𑜫 (trong cụm từ: *biai ret biak* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 quyết nói ra (132).

ret 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *ruic* 𑜋𑜂𑜫] bút. ■ *biai ret biak* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 quyết nói ra (132).

ring 𑜋𑜂𑜫 (trong cụm từ: *ring urang* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫) tảng sáng (211).

ruah 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *ruah* 𑜋𑜂𑜫] chọn lựa (277).

ruai 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *ruai* 𑜋𑜂𑜫] ruồi (1080).

ruak 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *ruak* 𑜋𑜂𑜫] I. thắt, nịt. ■ *ruak cakuai* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 thắt cò (142); *haraik ruak ka-in* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 dây nịt lưng (455).

ruak 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *ruak* 𑜋𑜂𑜫] II. bệnh, đau óm. ■ *ruak hakik* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 bệnh tả (114); *klah ruak* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 hết bệnh (202); *abih ruak* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 hết đau, hết bệnh (423); *manih ruak* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 người bệnh (517); *ruak patah* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 bệnh tả (530); *ruak taglah puec* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 bệnh ruột thừa (1039); *ruak pa-ndik* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 bệnh hoạn (1402); *ruak halam* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 đau nặng (1602).

rung 𑜋𑜂𑜫 hư thai (535).

sa 𑜋𑜂𑜫, **ha** 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *sa* 𑜋𑜂𑜫, *ha* 𑜋𑜂𑜫] (số) một. ■ *sa kep* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 một đôi, một cặp (141); *ha baoh jaw* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 một cái vòng (143); *ha sa baoh* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 [bánh] một miếng (110); *ha areng* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 một mình (1300).

sa 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *si* 𑜋𑜂𑜫] sắp, sè. ■ *sa mao mbaoh* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 không thấy (351).

sa-ai 𑜋𑜂𑜫 xem **ai** 𑜋𑜂𑜫.

sacaow 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *racaow* 𑜋𑜂𑜫] rửa tội (1435).

sadaok 𑜋𑜂𑜫 sùng. ■ *sadaok lamah* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 sùng tê giác (124).

sadei 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *hadei* 𑜋𑜂𑜫] sau. ■ *sadei mbeng bu* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 sau khi ăn cơm (748); *harei sadei* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 ngày sau (756).

sagar 𑜋𑜂𑜫 [Chăm: *hagar* 𑜋𑜂𑜫] trống. ■ *cam sagar* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 đánh trống (594).

sai 𑜋𑜂𑜫 (trong cụm từ: *kaseng sai* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫) chòm hỏm. ■ *daok kaseng sai* 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 ngồi chòm hỏm (299).

saik ឆ្នាំ [Chăm: *chiét* ចាត់] nhảy. ■ *asaih saik* ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ngựa cát (632).

saim ឆ្នាំ xem **siam** ឆ្នាំ.

saip ឆ្នាំ [Chăm: *siaip* ឆ្នាំ] (cái) khăn (227).

sait ឆ្នាំ [Chăm: *tasep* ចាត់] xấu. ■ *ngap sait* ឆ្នាំ làm xấu (2).

saiy ឆ្នាំ [Việt] xe. ■ *pabung saiy* ឆ្នាំ mui xe (855); *ba nao saiy* ឆ្នាំ ឆ្នាំ đưa đi xe (889); *mban saiy padar* ឆ្នាំ bánh xe quay (963); *saiy hey* ឆ្នាំ xe hơi (1118); *saiy mac* ឆ្នាំ xe máy (1119); *saiy lamaov* ឆ្នាំ xe bò (1120), (1793); *saiy mac manyak* ឆ្នាំ xe máy dầu (1121); *saiy ha mban* ឆ្នាំ xe một bánh (1124); *saiy mac* ឆ្នាំ xe máy (1792); *saiy duy* ឆ្នាំ xe kéo (1796).

sakam ឆ្នាំ [Chăm: *hakem* ឆ្នាំ] (cái) bừa (751).

salapan ឆ្នាំ [Chăm: *salapan* ឆ្នាំ] (số) chín (898).

salih ឆ្នាំ [Chăm: *salih* ឆ្នាំ] đôi chác (266).

sam ឆ្នាំ [Chăm: *pasram* ឆ្នាំ] huán luyện. ■ *pataow sam* ឆ្នាំ thực tập (462).

sang ឆ្នាំ I. (trong cụm từ: *haraik sang asaih* ឆ្នាំ ឆ្នាំ) dây nịt yên ngựa (521).

sang ឆ្នាំ, ឆ្នាំ [Chăm: *sang* ឆ្នាំ] II. 1. nhà, tiệm, văn phòng. ■ *kadring sang* ឆ្នាំ vách nhà, tường nhà (161); *pabung sang* ឆ្នាំ nóc nhà (243); *sang téng* ឆ្នាំ chòi (244); *gleng sang* ឆ្នាំ coi nhà, giữ nhà (285); *ba wing sang* ឆ្នាំ đem về nhà (520); *sang pablei* ឆ្នាំ tiệm tạp hóa (646); *der sang* ឆ្នាំ chung quanh nhà (730); *sang dei sa-ai* ឆ្នាំ nhà anh em (715); *sang laon* ឆ្នាំ nhà lâu (761); *sang apuy* ឆ្នាំ nhà bếp (762); *sang akiak* ឆ្នាំ nhà ngói (763); *sang glac* ឆ្នាំ toà án (764); *sang glaong lam hama* ឆ្នាំ nhà cao ở trong ruộng (767); *pabung sang* ឆ្នាំ nóc nhà (854); *pé sang* ឆ្នាំ chủ nhà (933); *puh sang* ឆ្នាំ quét nhà (968); *sang pasei* ឆ្នាំ nhà sắt (1140); *blah sang* ឆ្នាំ phá nhà, đập nhà (1167); *daok sang* ឆ្នាំ ở nhà (1220); *anep sang* ឆ្នាំ trước nhà (1369); *sang apuy mbeng* ឆ្នាំ nhà cháy (1749); *wing sang* ឆ្នាំ về nhà (1762). 2. rẻ, dàu. ■ *ai sang* ឆ្នាំ anh rẻ (46); *ai sang kamei* ឆ្នាំ chị dàu (934). 3. đất nước. ■ *lan sang aia* ឆ្នាំ quốc gia (466).

su-ai 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 xem **ai** 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫.

sua 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 (trong cụm từ: *kayau sua ndait* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 cây đà nhỏ (1102).

suai 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *chuai* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫] lâu (601).

suk 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *chuk* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫] sai, làm, lộn. ■ *biai suk* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 nói sai (97).

sun 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 (trong cụm từ: *sun rabuk* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 trận bão (499).

suw 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Việt] xấu. ■ *ngap suw* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 làm xấu (588).

ta 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 xem **pa** 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 II.

ta-aiaoh 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *ta-njaoh* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫] giọt. ■ *ta-aiaoh aia* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 giọt nước (925).

ta-aong 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *ta-aong* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫] óng xương. ■ *ta-aong takai* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 óng chân (938).

ta-mbék 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *ta-mbok* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫] gò (494).

ta-uk 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *ta-uk* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫] đầu gỏi. ■ *kacun ta-uk* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 quì gỏi (545).

taba 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *taba* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫] lạt, nhạt, ngọt. ■ *mbeng taba lapa* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 ăn chay, ăn lạt (374); *mbeng taba* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 ăn lạt, ăn chay (1260).

tabiak 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫] ra. ■ *pacah tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 rách, nứt ra (118); *piaih kau tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 chịu xung ra (526); *tacei tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 chỉ ra (576); *pa-ndaih tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 sanh ra (577); *tabiak darah* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 ra máu (690); *haok tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 tràn ra (691); *tabiak mata* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 ra mắt (699); *taoh aw tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 mở áo ra (770); *talaih tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 mở ra (783); *peh tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 tháo ra (1014); *ndaoh tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 rút ra (1208); *talaih galac tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 mở trở lại (1261); *ndaoh dum ca-ndieng takai tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 giứt máy ngón chân ra (1262); *tabiak ha-uh* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 ra mồ hôi (1368); *nao tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 đi ra (1482).

tabuw 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *tabuw* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫] mía. ■ *alak tabuw* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 ruợu mía (1020).

tacei 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *tacei* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫] chỉ. ■ *tacei tabiak* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 chỉ ra (576).

tagaong 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Việt] gong. ■ *tagaong anuh* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 gong cùm (484).

tagei 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫, **tagey** 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 [Chăm: *tagei* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫] răng. ■ *tagey mah* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 răng vàng (1517); *tagei gaham* 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜇𑜢𑜤𑜂𑜫 răng căm (1822).

tagey តាហ៊ែយ *xem tagei* តាហ៊ែយ.

taglak តាហ្គាក់ *sóng*. ■ *taglak tasik* តាហ្គាក់ តាហ៊ែយ *sóng biển* (565). * Trong ngôn ngữ Chăm, *taglak* តាហ្គាក់ *có nghĩa* <sắc, tràn ra>.

taglaoh តាហ្គាហ៊ូ [Chăm: *taglaoh* តាហ្គាហ៊ូ] *lòi*. ■ *ruak taglaoh puec* តាហ្គាហ៊ូ តាហ្គាហ៊ូ *bệnh ruột thừa* (1039).

tagék តាហ្គេក [Chăm: *tagok* តាហ្គុក] *lên, dậy*. ■ *ba-aek tagék* តាហ្គេក តាហ្គេក *đi lên* (297); *tagék pa ngaok* តាហ្គេក តាហ្គេក *lên trên* (731); *madeh tagék* តាហ្គេក តាហ្គេក *thúc dậy* (733); *ba sarak nan tagék* តាហ្គេក តាហ្គេក *đem sách đó lên* (840); *angak tagék* តាហ្គេក តាហ្គេក *ngược lên* (877).

tahanaik តាហ្គាណៃក [Chăm: *hanaik* តាហ្គាណៃក] *váp chân* (724).

tahit តាហ្គាអិត *mừng khen* (624).

tai តៃ [Chăm: *hatai* តៃអៃ] *tim*. ■ *tai baoh* តៃហៃ *trái tim* (1667).

taik តៃក, **tec** តៃច [Chăm: *taik* តៃក] *rách*. ■ *aw taik* តៃក តៃក *áo rách* (1147); *taik aw* តៃក តៃក *áo rách* (1248).

taiw តៃវ *bọc* (979).

tajuh តៃហ្វូ [Chăm: *tajuh* តៃហ្វូ] (*só*) *bảy* (940).

takai តៃកៃ, **cakei** តៃកៃ [Chăm: *takai* តៃកៃ] *chân*. ■ *klaoh cakei* តៃកៃ តៃកៃ *cụt chân* (89); *takai juak* តៃកៃ តៃកៃ *chà đập* (649); *jaoh takai* តៃកៃ តៃកៃ *gây chân* (872); *baluw takai* តៃកៃ តៃកៃ *lông chân* (885); *mata ikan takai* តៃកៃ តៃកៃ *mắt cá* (926); *ta-aong takai* តៃកៃ តៃកៃ *óng chân* (938); *sik daruai ala takai* តៃកៃ តៃកៃ *lẻ gai dưới bàn chân* (1209); *ndaoh dum candieng takai* តៃកៃ តៃកៃ *chân giựt máy ngón chân ra* (1262); *krung takai raméng* តៃកៃ តៃកៃ *dấu chân cọp* (1284); *cep takai* តៃកៃ តៃកៃ *cột chân, trói chân* (1370); *ca-ndieng takai* តៃកៃ តៃកៃ *ngón chân út* (1440); *yak klaoh takai* តៃកៃ តៃកៃ *buộc* (1624); *kakau takai* តៃកៃ តៃកៃ *móng chân* (1638); *raw takai* តៃកៃ តៃកៃ *rửa chân* (1755).

takuai តៃកៃ [Chăm: *takuai* តៃកៃ] *cỏ*. ■ *sik takuai* តៃកៃ តៃកៃ *cắt cỏ* (673); *takuai cai* តៃកៃ តៃកៃ *cỏ chai* (1643).

take តៃកៃ [Chăm: *take* តៃកៃ] *sùng* (1640).

tal តៃ *xem tel* តៃ.

talaih តៃហៃ [Chăm: *talaih* តៃហៃ] *mỏ, tháo*. ■ *talaih tabiak* តៃហៃ តៃហៃ *mở ra* (783); *talaih galac tabiak* តៃហៃ តៃហៃ *tháo trở ra* (1261).

talei 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *talei* 𑜇𑜡𑜃𑜫] dây. ■ *talei mah* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 dây chuyèn (1243); *talei kawat* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 dây thép (1244); *talei kawat ndait* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 dây thép nhỏ (1245).

talek 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *talek* 𑜇𑜡𑜃𑜫] dây, xô (544).

tam-la 𑜇𑜡𑜃𑜫 chót, then (cửa) (175).

tama 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *tama* 𑜇𑜡𑜃𑜫] vào, vô. ■ *katung tama* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 kéo vô (774).

tamrak 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *tamrak* 𑜇𑜡𑜃𑜫] chì. ■ *gai cih tamrak* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 cây viết (524).

tanan 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *nan* 𑜇𑜡𑜃𑜫] đó (580).

tanaow 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *tanaow* 𑜇𑜡𑜃𑜫] đục, tróng. ■ *pabaiy tanaow* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 dẽ đục (402); *manuk tanaow* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 gà tróng (571); *raméng tanaow* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 cọp đục (1371).

tanga 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *tangi* 𑜇𑜡𑜃𑜫] tai. ■ *labang tanga* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 lỗ tai (1042).

tangan 𑜇𑜡𑜃𑜫, **tangin** 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *tangin* 𑜇𑜡𑜃𑜫] tay. ■ *capa cangan* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 sai tay (77); *mak palak tangan* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 năm bàn tay (153); *palak tangin apan galac* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 năm bàn tay lại (168); *balang palak tangin* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 xoè bàn tay (192); *ndut tangin* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 lông tay (207); *hagah tangan* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 một cánh tay (323); *gah tangin hanuak* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 bên tay mặt (670); *gah tangin iw* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 bên tay trái (671); *baluw tangan* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 lông tay (884); *apar tangin* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 bắp tay (1003); *khuain buh tangan* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 vòng đeo tay (1390); *ca-ndieng tangan* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 ngón tay út (1439); *papek tangan* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 rò tay (1485); *kakau tangan* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 móng tay (1637).

tangil 𑜇𑜡𑜃𑜫 điéc, nặng tai (1280).

tangin 𑜇𑜡𑜃𑜫 xem **tangan** 𑜇𑜡𑜃𑜫.

tanuang 𑜇𑜡𑜃𑜫 giõi (59).

tanya 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *tanyi* 𑜇𑜡𑜃𑜫] hỏi. ■ *tanya sep* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 xin lỗi (61).

tanyak 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *ka-njak* 𑜇𑜡𑜃𑜫] cầm, mang (164).

taoc 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *taik* 𑜇𑜡𑜃𑜫] rách (376).

taoh 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *taoh* 𑜇𑜡𑜃𑜫] cỏi, mỏ. ■ *taoh aw tabiak* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 mỏ áo ra (770).

taok 𑜇𑜡𑜃𑜫 [Chăm: *tok* 𑜇𑜡𑜃𑜫] I. nhận, chịu. ■ *ciip taok* 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 chịu cưỡi, chấp thuận cưỡi (276).

tel តេល, **tal** តាល [Chăm: *tel* តេល] đến, tới. ■ *praong tel* តេល តេល lớn lên, lớn tuổi (125); *kak tel* តេល តេល chưa tới (1046); *tel saoh jieng* តេល តេល តេល tới không được (1047); *hua tal* តេល តេល kéo đến (1429).

tew តេវ [Việt] tàu, ghe (1122).

tey តេយ (trong cụm từ: *asaih tey* តេយ តេយ con lừa (746).

thai ថៃ [Chăm: *thai* ថៃ] dọn. ■ *thai mbeng* ថៃ ថៃ dọn bàn (1294).

thau ថៃ [Chăm: *thau* ថៃ] biết, hiểu. ■ *thau puec* ថៃ ថៃ biết đọc (592); *aong thau* ថៃ ថៃ trí khôn (1005); *saoh thau* ថៃ ថៃ không biết (1712).

thiw ថៃ [Việt] thiếu. ■ *saoh thiw* ថៃ ថៃ không thiếu (380).

thu ថៃ [Chăm: *thu* ថៃ] khô. ■ *ikan thu* ថៃ ថៃ cá khô (151).

théy ថៃ [Việt] thôi. ■ *théy maw aya* ថៃ ថៃ thôi không được (382).

thun ថៃ [Chăm: *thun* ថៃ] năm. ■ *thun anep* ថៃ ថៃ năm tới (1582); *thun daih* ថៃ ថៃ năm ngoài (1781).

thung ថៃ (trong cụm từ: *thung dung* ថៃ ថៃ thung thẳng (347).

thuér ថៃ [Chăm: *huel* ថៃ] hơi (1622).

tia ថៃ [Chăm: *patia* ថៃ] rên. ■ *gru tia* ថៃ ថៃ thợ rên (509).

tian ថៃ xem **nyan** ថៃ.

tiap ថៃ, **tiap** ថៃ [Chăm: *tiap* ថៃ] rượt, đuổi. ■ *nduac tiap* ថៃ ថៃ nhảy múa (310); *tiap tuy* ថៃ ថៃ rượt theo (324).

tiap ថៃ xem **tiap** ថៃ.

tin ថៃ [Chăm: *ting* ថៃ] âm hộ (256).

tra ថៃ [Chăm: *tra* ថៃ] nửa. ■ *sit tra* ថៃ ថៃ chút nửa, ít nửa (1304); *dua harey tra* ថៃ ថៃ hai ngày nửa (1597).

traik ថៃ [Chăm: *traik* ថៃ] cắt. ■ *traik klaoh* ថៃ ថៃ cắt đứt (1236); *traik mbuk* ថៃ ថៃ hót tóc (1824).

trak ថៃ, **trep** ថៃ [Chăm: *trak* ថៃ] nặng. ■ *baoh trak* ថៃ ថៃ trái cân (1408).

tram ថៃ [Chăm: *tram* ថៃ] nhúng, ngâm (334).

traom ថៃ [Chăm: *traom* ថៃ] vùi. ■ *traom laman* ថៃ ថៃ vùi voi (1027).

trep ថៃ xem **trak** ថៃ.

trey ថៃ [Chăm: *trei* ថៃ] no. ■ *mbeng trey* ថៃ ថៃ ăn no (745).

truh ថៃ [Chăm: *truh* ថៃ] khỏi, qua khỏi. ■ *lakaw truh* ថៃ ថៃ bước qua khỏi (1086).

trun 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *trun* 𑜄𑜂𑜫] xuống. ■ *pandih trun* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 hạ xuống, năm xuống (330); *kuk akaok tuun* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 cú đầu xuống (1438); *tuun ala lan* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 xuống dưới đất (1568); *nyuk trun* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 lặn xuống (1630).

tuak 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *tuak* 𑜄𑜂𑜫] đeo, chụp, đội, úp. ■ *king tuak* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 kính đeo (1518).

tuang 𑜄𑜂𑜫 (trong cụm từ: *wai tuang* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫) váng nhện (488).

tuc 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *truc* 𑜄𑜂𑜫] thấp. ■ *tuc apuy* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 thấp đèn (317).

ték 𑜄𑜂𑜫 xem **taok** 𑜄𑜂𑜫.

ték 𑜄𑜂𑜫, **taok** 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *tek* 𑜄𑜂𑜫] xách. ■ *ték nao* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 xách đi (984).

tuh 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *tuh* 𑜄𑜂𑜫] đồ, rót, tưới. ■ *tuh ha-uh* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 đồ mò hoi (108).

tung 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *tung* 𑜄𑜂𑜫] bụng. ■ *pa-ndik tung* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 đau bụng (1307).

tuy 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *tuei* 𑜄𑜂𑜫] theo. ■ *tiap tuy* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 rượt theo (324); *tuy pataow brey* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 theo học nghề (595).

urang 𑜄𑜂𑜫 (trong cụm từ: *ring urang* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫) tảng sáng (211).

wa 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *wa* 𑜄𑜂𑜫] bác. ■ *anak wa* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 con của bác (237).

wah 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *wah* 𑜄𑜂𑜫] câu. ■ *baoh wah* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 luồi câu (1198); *wah akan* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 câu cá (1434); *ganuk wah* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 cần câu (1586).

wai 𑜄𑜂𑜫 (trong cụm từ: *wai tuan* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫) váng nhện (488).

waih 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *waih* 𑜄𑜂𑜫] lách, ghé. ■ *waih nao* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 tránh đi (927).

waiy 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *waiy* 𑜄𑜂𑜫] chéo, méo, cong (272).

wak 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *wah* 𑜄𑜂𑜫] I. mức. ■ *wak aia* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 mức nước (139).

wak 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *wak* 𑜄𑜂𑜫] II. treo, móc. ■ *kayau wak* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 ách (1305).

wal 𑜄𑜂𑜫 xem **war** 𑜄𑜂𑜫.

wang 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *weng* 𑜄𑜂𑜫] luồi liềm (1551).

war 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *war* 𑜄𑜂𑜫] buổi, bữa. ■ *war hadéh* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 hôm kia (782).

war 𑜄𑜂𑜫, **wal** 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *wer* 𑜄𑜂𑜫] quên. ■ *luy wal* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 (357), *luai war* 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 (823) bỏ quên.

wat 𑜄𑜂𑜫 [Chăm: *wak* 𑜄𑜂𑜫] chim cú (367).

